

LKB Kronika Nr. 39

RELIGINIŲ REIKALŲ ĮGALIOJINIO SUSITIKIMAS SU DEKANAIŠ

(Tęsinys)

Pagrindiniai įstatymai yra šie:

1. TSRS Konstitucija, kurios svarstyme aktyviai dalyvavo net dvasininkai, gal užsigavę, kad nebuvo įtraukti į komisijas.

2. Baudžiamasis kodeksas, str. 143-145.

3. Baudžiamojo kodekso komentaras.

4. LTSR ATP įsakas dėl administracinės atsakomybės už religinių kultų pažeidimus.

Be to, įgaliojimo minėjo eilę nutarimų ir potvarkių, nenurodymams jų paskelbimo šaltinių.

1966. V. 10 nutarimas Nr. 361, pagal kurį RRT įgaliojimas turi teisę aiškinti įstatymus; 1972. III 31 Nr. 31, 1977. XII 28 Nr. 639 dėl nepilnamečių dalyvavimo choruose ir procesijose.

„Šiais dokumentais vadovaujasi visi tarybiniai darbuotojai; jų laikosi ir dauguma kunigų. Yra labai nenormalių dalykų: užsienio laidos, „Kronika“, kita literatūra, net laidotuvių kalbos ne apie vėlonę, o politikuojama.“

Pagrindiniai pažeidimai:

1. Kunigai kišasi dėl sutarčių sudarymo, — dvasininkai vilkino, šmeižė, net draudė komitams jas pasirašyti. Pvz., kun. Paliuliuikaitis, Žemtelio klebonas, išvaikė dvidešimtuką. Kai kurie kunigai neleidžia vykdomajam organui padaryti intervencijų bažnyčioje (Salų klebonas Nykštaitis). Kai kurie klebonai bando pavaduoti komitetą turto valdyne, neduoda pasi-

reikšti revizijos komisijoms (Po. ciūnėlių klebonas) A. Jokūbauskas pats save išsirikino pirmininku. Adutiškio klebonas B. Laurinavičius išsirikino save sekretoriumi. Kam? Maža darbo? Reikalus veda patys: kunigai: Garjonis, Miškinis, Judžemis, Budrikis ir kt.

1976. VII 28 RRS Nuostatų 19 str. kunigo veikla apribojama jo bendruomenės teritorija, atleidams galima kviesti kaimynus, suderinus su vietos valdžia. Būna, kad stato principus ir nepaiso. Atsiranda ir tokių politikierių, sako, kad nėra tokio įstatymo. Yra ir būtinai laikytis!

Kleb. Svarinskas visur važinėja ir kalba, o atsako šeimininkas. Šilalės rajone nederina pakvietimų tik kleb. Miškinis. Šiluvos kleb. Grauslys vienam neleidžia kalbėti sakytose, o tas kalbėjo nuo altoriaus.

Pagal LTSR BK 143 str. draudžiama mokyti vaikus tikėjimo tiesių, draudžiamos adoracijos, chorai, patarnavimai, visokios sargybos, (kun. J. Zdebskis net organizuoja stovyklas su šventais paveikslais palapinėse). Kam reikia rizikuoti, kad būtų traukiama baudžiamojon atsakomybėn?

Mokyti gali tik tėvai, kitaip jokiomis formomis, net prisidengiant pamaldomis negalima. Apmoko vaikus: Satės, Tverai, Alsedžiai, Kuliai, Rietavas, Pajūralis, Teneniai, Lenkima, Zem. Naumiestis, Švėkšna, Tauragė, Palanga.

Kai kurie kunigai bando patys konfirmuoti: Adutiškyje. (Bus daugiau)

Salvadoro naujoji valdžia, penktadienį paskelbusi ultimatumą sukilėliams per 72 val. paleisti suimtus valdžios įstajų tarnautojus. Valdžią sudaro du karininkai ir trys civiliai, nuosakių kariųjų pažiūrą. Ultimatumė sakoma, kad neramumams malšinti bus panaudota kariuomenė.

Siūlo sutrumpinti darbo savaitę

Projektas įvesti 35 valandų savaitę

Washingtonas. — Kongrese prasidėjo debatai apie Amerikos darbininkų darbo savaitės ilgumą. Atstovų rūmų pakomitetis svarsto įstatymo projektą, kuris siūlo sutrumpinti darbo savaitę iki 40 valandų iki 35 val. Projektas uždraustų priverčiamą ilgines valandų darbą ir nustatytų, kad už viršvalandžius darbdavys turi mokėti ne pusantro karto daugiau, bet dvigubai daugiau.

Dabartinis darbo savaitės valandų skaičius buvo įvestas 1938 m. paskelbus Fair Labor Standards Act. Tuomet vietoj 48 valandų savaitės buvo įvesta 40 valandų darbo savaitė ir nustatytas mokėjimas už viršvalandžius. Šis įstatymas paliečia apie 57 milijonus Amerikos darbininkų, apie 60 nuoš. visų darbo žmonių.

Naujos darbo savaitės šalininkai, jų tarpe daug darbo unių vadų, aiškina, kad bedarbių nuosimčių pakilus, apie 6 milijonai amerikiečių neturi darbo. Valandų sutrumpinimas padėsint darbdavius priimti daugiau darbininkų, užuot mokėjus aukštus atlyginimus už viršvalandžius. Įstatymo šalininkai tvirtina, kad atsirastų 9 milijonai naujų darbų.

Projekto priešininkai mano, kad sutrumpinus darbo valandas, tačiau palikus tas pačias algas, būtų paskatinta infliacija. Darbininkai, gavę daugiau laisvų valandų, nenaudotų jų poilsui, bet ieškotų šalutinių darbų.

Darbo sekretorius Ray Marshall pareiškė kongreso pakomite-

tetyje, kad jis šio projekto nerems. Jo nuomone, kiekviena darbo unita gali derėtis su savo darbdaviais ir derasi ne tik dėl atlyginimų, bet ir dėl darbo valandų. Jų nereikėtų nustatyti įstatymų keliu, bet laisvų derybų būdu, pasak sekretorius.

Atstovas John Conyers, Michigano demokratas, kuris siūlo naują įstatymą, kalbėjo, kad trumpesnė darbo savaitė padidintų darbo našumą, darbininkai būtų energingesni, laimingesni, daugiau patenkinti savo darbu. Be to, atsiradus daugiau darbininkų, padidėtų valstybės gaunami pajamų mokesčiai, sumažėtų bedarbiams mokamos pašalpos.

Amerikos Prekybos rūmų organizacija nepritaria darbo savaitės trumpinimui, nes tas tik padidintų viršvalandžių ir apsunktintų darbdavius. Šis bandymas pakeisti valandas rodo, kad unių vadai, negalėdami išsikovoti iš darbdavių naujų valandų komlektivinėse derybose, bando savo tikslų siekti per Kongresą, pareiškė Prekybos rūmų ekonomistas Richard Landry.

Atmetė Rodezijos rinkimų siūlymą

Londonas. — Rodezijos-Zimbabvės sukilėlių vadai atmetė britų planą būsimiems rinkimams praversti. Vietoj Britanijos paskirto laikino gubernatoriaus, kuris praverstų rinkimus, sukilėliai siekia Jungtinių Tautų priežiūros komisijos ir taikos išvados Rodezijos kariuomenės sukilėliai reikalauja naujos armijos, į kurią įeityt ir komunistų apginkluoti sukilėliai.

Kambodija atmetė šalpos planus

New Yorkas. — Jungtinių Tautų sekretorius Waldheimas paskelbė, kad lapkričio 5 d. šaukiamą konferenciją Kambodijos šalpos reikalams. Trys JAV senatoriai, kurie lankėsi Kambodijoje, parvežė jos vyriausybės neigiamą atsakymą į siūlymą atidaryti du kelius iš Tailandijos į Kambodiją. Tais keliais būtų siunčiamas maistas ir vaistai vargstantiems civiliams.

Vietnamo pastatyta Kambodijos valdžia reikalauja, kad visa šalpa eitų tik per jos rankas. Vyriausybė bijo, kad maistas bus dalinamas ir buvusio Pol Poto režimo rėmėjams tose Kambodijos provincijose, kurios dar „neišvaduotos“ iš partizanų rankų.

— Keleivinių lėktuvų bilietų kainos nuo lapkričio 1 d. pakils 3.7 nuoš. Pakėlimas būtinas dėl naftos produktų pabrangimo.

TRUMPAI IŠ VISUR

— Ispanijos referendume dėl autonominių teisių Katalonijoje 88 nuoš. balsavusių pasisakė už autonomiją, o trijose baskų provincijose — vyriausybės pasiūlymą priėmė net 90 nuoš.

— Londone įvykusios Izraelio-Egipto derybėse dėl palestiniečių teisių, pirmininkaujant specialiam JAV ambasadoriui Robert Strauss, buvo susitarta dėl Vakarų kranto ir Gazos patašio gyventojų rinkimų, kuriuos prižiūrės Izraelio ir palestiniečių civiliai.

— Pietų Afrika paneigė gandus, kad ji išsprogdo atominių užtaisų.

— Valstybės sekretorius Vance pasakė, kad NATO valstybės turėtų pirma sustiprinti savo raketinius ginklus, o tik tada derėtis su sovietais dėl nusiginklavimo, kitaip sovietų persvara liks pastovi. Ameriką spaudžia Vakarų Europos valstybės išstatyti 464 skraidančias raketas ir 108 Pershing klasės, vidutinių nuotolių raketas savo teritorijose.

— Senato demokratų vadas sen. Robert Byrd pareiškė, kad jis remia SALT sutarties patvirtinimą. Jam prezidentas Carteris pažadėjęs greit vykdyti naujos raketų MX sistemos planų įgyvendinimą.

— Lane Kirkland, kuris laikomas pasitraukiančio darbo unių federacijos prezidento George Meany įpėdiniu, pareiškė, kad jis sieks taikos su tims-keterių unių ir bandys ją sugrąžinti į federaciją, iš kurios ji išmesta 1957 m.

— Prancūzijos pašto tarnautojai 24 valandas streikavo ir sustabdė pašto veiklą.

— Britanijos lažybų biurai pradėjo skelbti lažybas ryšium su Amerikos prezidento rinkimais. Stipriausiu laikomas sen. Kennedy, už jį lažybose siūlo ma 6-4. Prezidentas Carteris vertinamas 7-4. Po jų eina respublikonas Connally. Silpniausiu kandidatu lažybų agentai laikotstovą Craine.

— Filipinų kariuomenė Samar saloje suėmė apie 300 komunistų, kurių 17 žuvo kovose.

Rytų Vokietijoje apsilankęs sovietų prezidentas Brežnevas pademonstravo savo silpnumą. Parado tribūnoje jis vienintelis sėdėjo, o laiptais lipant jam reikėjo sateikinių draugų pagalbos.

Castro paleido buvusį draugą

Revoliucijos vadas nepritarė komunizmui

San Jose. — Praėjusią savaitę

Kuba paleido iš kalėjimo 20 metų iškankintą Huber Matos, buvusį mokytoją, revoliucijos vadą, Kubos sukilėlių majorą, vėliau paskirtą Camaguey provincijos karinį gubernatorių. Pasisakęs prieš Fidel Castro palinkimą į komunizmą Matos buvo suimtas 1959 m. spalio 21 d. ir apkaltintas „revoliucijos išdavimu“. Jis siekias demokratinės, tautinės Kubos, o ne Maskvos tarnaitės, pareiškė paleistas kalinys, praleidęs Kubos kalėjimuose 20 metų.

Matos suėmimo metu iš Kubos kariuomenės pasitraukė 22 karininkai, kurie visi irgi atsidūrė kalėjimuose. Daug kartų tarptautiniai revoliucionieriai apeliavo į Kubos vyriausybę, prašydami paleisti Matos. Bolivijos prezidentas 1969 metais siūlė iškeisti Matos į prancūzų revoliucionierių, suimtą Bolivijoje, Regis Debray, tačiau Castro atsisakė.

Atvykęs į laisvą Costá Rica kalinys Matos papasakojo apie Kubos kalėjimus. Jis 16 metų praleido atskirtas nuo kitų kalinių. Suėmimo metu Matos buvo 40 metų stiprus vyras, dabar jis pasesęs, pražilęs, labai pavargęs, tačiau tai esąs melas, jis savo tėvynės neišdavęs, už ją kovojęs, tik nesutikęs, kad ji būtų sukomunista, paaiškino Huber Matos.

diktatūra.

Matos patyrė, kad Kubos valdžia skleidavo žinias liaudyje, kad jis kalinamas puikiuose rūmuose su oro vėsinimu, geru maistu. Jis papasakojo, kad šešeris metus jis praleido Pines salos kalėjime, duėjus metus sėdėjo dviejų metrų ilgumo ir trijų pėdų aukščio skylyje žemėje, kur nematė saulės, negavo gryno oro. Perkeltas į Havanos kalėjimą, jis irgi sėdėjo vienukėje visiškai nuogai. Iš Havanos po susirgimo, jį perkėlė į kitą kalėjimą, kur jis sėdėjo su 12 kitų, vadinamų „plantados“. Kaliniai atsisakydavo stebėti televizijoje kartais demonstruojamus filmus, atmesdavo bet kurio komunistinės valdžios „pagerinimus“, nes jie ne norėjo turėti su kaltintais jokių reikalų. Už tai vėl būdavo įvairiai baudžiami.

Matos paleidimo dokumentuose buvo įrašytas žodis „išdavikas“, tačiau tai esąs melas, jis savo tėvynės neišdavęs, už ją kovojęs, tik nesutikęs, kad ji būtų sukomunista, paaiškino Huber Matos.

Novosibirskė žuvo tūkstančiai žmonių

Londonas. — Britų laikraštis „Now“ paskelbė sensacingą žinią iš sovietų Sibiro, kur birželio mėnesį prasidėjusios ligos ir epidemijos nužudė Novosibirskė tūkstančius žmonių. Laikraštis sako, kad tame mieste yra bakteriologinių čijų fabriks, valdomas karinės pramonės. Tie bakteriologiniai ginklai gaminami jau nuo 1976 m. Nelaimingas atsitikimas paskleidė dujas po 1.4 mil. gyventojų miestą, tuoj prisipildė ligoninės, žmonės ėmė mirti. Buvo uždrausta žmonėms iš Novosibirsko išvažiuoti ar į jį atvykti. Kariuomenės daliniai miesto gatves plėvė cheminiais skysčiais, purškė namus ir tvoras. Mirusių giminių kūrų nematė, karstai buvo užrakinti ir užkasti toliau nuo miesto. Sovietų spauda šio įvykio neminėjo.

Sovietų sutartis su Pietų Jemenu

Moskva. — Sovietų Sąjunga pasirašė su Pietiniu Jemenu 20 metų draugystės sutartį, panašią į pasirašytą su Afganistanu, Angola, Mozambika, Iraku, Indija, Etiopija ir Vietnamu. Jemenas, gavęs nepriklausomybę iš Britanijos 1967 m., turi gerai įrengtą Adeno uostą, kuris tapo sovietų karo laivų baze. Karinė sutartis patvirtina jau seniai vystomus karinius ryšius. Sovietai treniruoja Jemeno kariuomenę, Rytų Vokietijos patarėjai vadovauja saugumo įstaigoms, o kubiečiai prižiūri milicijos paruošimo planus.

KALENDORIUS

Spalio 29 d.: Maksimilijonas, Euzebija, Barutis.

Spalio 30 d.: Alfonsas, Zenobija, Minvains, Tolvydė, Valdė. Saulė teka 6:16, leidžiasi 4:52

ORAS

Debesuota, su pragiedruoliais, temperatūra dieną 65 L, naktį 45 L.

POPIEŽIAUS KELIONĖS AMERIKOJE ATGARSIAI

Popiežiaus Jono Pauliaus II-jo apštalinė kelionė į Jungtines Amerikos Valstybes tebėra ne tik šio krašto katalikų, bet ir nekatalikų dėmesio centre. Tai pa- kyla visos tautos gyvenime. Tai pa- liudijo ir pats prezidentas Carteris, pažymėdamas, jog popiežiaus vizitas turės teigiamą pasekmę Amerikai. Dauguma amerikiečių, pažymėjo prezidentas, trokšta, kad visuomeninis gyvenimas būtų pagrįstas tpmis dvasinėmis bū- timis. Kartu su palestiniečiais nu- teisti jų paga- jininkai penki tur- kai kalėti nuo 6 mėn. iki 20 me- tų.

— Sovietai paleido 18 japonų žvejų, kurių 6 laivai buvo su- laikyti netoli keturių salų, ku- rias po paskutinio karo pasi- savino Sovietų Sąjunga. Žvejus sovietų patruliais gauda kasdien. Praėjusią savaitę buvo suimti trys laivai su 16 žvejų.

lios žmonės, nepriklausomai nuo jų religinių įsitikinimų. Ypač platus atgarsio amerikiečių tar- pe susilaukė tie popiežiaus žodžiai, kuriais Šventasis Tėvas ragino pasaulio kraštus kurti teisingu- mu ir pagarba žmogaus teisėm paremtą pasaulinę taiką.

Nuteisė mirti du palestiniečius

Ankara. — Turkijos teis- mas nuteisė du palestiniečius te- roristus, kurie liepos mėn. bu- vo užėmę Egipto ambasadą An- karoje. Teisėjas, nurodydamas, kad turkai simpatizuoja pale- stiniečių teisėms ir išlaisvinimo kovai, vis tik nurodė, kad Tur- kijos sostinėje buvo karo sto- vis, politiniai neramumai ir te- rorizmo veiksmai buvo gan išsi- plėtę, todėl jis paskyrė abiem palestiniečiams mirties baus- mes.

Kartu su palestiniečiais nu- teisti jų paga- jininkai penki tur- kai kalėti nuo 6 mėn. iki 20 me- tų.

— Sovietai paleido 18 japonų žvejų, kurių 6 laivai buvo su- laikyti netoli keturių salų, ku- rias po paskutinio karo pasi- savino Sovietų Sąjunga. Žvejus sovietų patruliais gauda kasdien. Praėjusią savaitę buvo suimti trys laivai su 16 žvejų.

DVIEJUOSE HORIZONTUOSE

ZVILGSNIS Į BALTIMORE

Į Baltimore dar taip neseniai buvo nukrypę daugelio amerikiečių žvilgsniai, nes ten vyko beisbolo vadinamųjų World Series du paskutiniai bei lemiami žaidimai. Trečiadienio, spalio 17 d., vakare Baltimore stadione per 50,000 žiūrovų masę matėsi ir prezidentas J. Carteris ir dar vienas kitas aukštas šio krašto pareigūnas. Nors Baltimore Orioles lemiama rungtynės ir pralaimėjo Pittsburghui, bet visgi mieste entuziazmas buvo milžiniškas. Sportininkų pagerbimo parada miesto gatvėse stebėjo net 150,000 žmonių. Truputį mažiau, negu dalyvavo popiežiaus laikomose Misiose po atviru dangumi Washington... Mums dėl to nereikėtų pikintis, nes ar nepanašūs įvykiai dėjosi Kaune 1937 ir 39 m., Lietuvai laimėjus Europos krepšinio čempionatą. Beisbolas amerikiečių tautinis sportas. Nors Baltimore Orioles World Series nelaimėjo, bet į jas pateko ir atkakliai kovojo iki paskutinių septintųjų ir lemiųjų rungtynių. Palyginus neperdidelio miesto gyventojams tai buvo istorinis įvykis ir didelio džiaugsmo dienos.

Ta proga šiek tiek apie lietuviškus įvykius Baltimore. Visų pirma, LB Baltimore apylinkės v-bos kviečiamas, lapkričio 17 d. Baltimore pirmą kartą atvyksta Chicago "Antras kaimas". Tai jau įvykis, lietuvių tarpe keliantis susidomėjimą net iki 100 mylių spinduliu nuo Baltimore. Rašant šį pranešimą, iki "Antro kaimo" pasirodymo dar likęs mėnuo. Bet Baltimore jau didesnis dalis bilietų išparduota. Vien iš sostinės Washingtono jau įsigijo bilietus daugiau negu 60 asmenų, ruošiasi vykti vyresnėms ir jaunimas. Taip pat žada atvykti būrys ir iš Philadelphia. Tai žinia, kaip mažesnių kolonijų lietuviai yra pasilgę ko nors naujo, viliojančio, patrauklaus. Ar "Antras kaimas" jų norus patenkins ar apvils, pamatysim po spektaklio.

Vieną vakarą pasiskambinau LB Baltimore apylinkės v-bos pirmininkui Vyt. Eriugui ir paklausiau, kodėl ši, palyginus, nedidelė apylinkė, sąrašuose turinti tik apie 120 šeimų, ryžosi linksmą scenos vienetą pasikviesti net iš Chicago, jiems apmokant kelionę lėktuvu?

Pirmininkas atsakė, kad jie jau seniai norėję "Antra kaimą" pasikviesti, bet vis buvę per brangu. Dabar, ar tai dolerio vertė kritus ar žmonėms praturtėjus, jie jau rimtai pasiryžo tuos norus įgyvendinti. O ši apylinkė kasmet drįsta surengti kokį nors neeilinį renginį. Buvo atsiųskietė "Grandi" iš Chicago, "Grandinėle" iš Clevelando, "Gintara" iš Toronto, vyrų chorą "Perkūną" iš New Yorko, Ramovėnų chora Clevelando. Pirmininko Vyt. Eriugio žodžiais, dainų jau prisiklausėm ir tautinių šokių prisizūrėjom. Tad šį kartą jau kviečiamas ir teatrinis vienetas iš pasaulio lietuvių sostinės, sudarytas daugiausia iš jaunų žmonių. Scenoje šis vienetas nedeklamuoja graudžių eilių, nemiršta už tėvynę, bet viską braukia prieš plauką... Taip jie pabruks ir lapkričio 17 d. Baltimore Lietuvių namų scenoje. Šalia to dar vyksta ir dail. A. Petrikonio paroda.

Rytojaus dieną po "Antrojo kaimo" spektaklio toje pačioje Baltimore Lietuvių namų salėje bus LB apygardos posėdis.

Tuo tarpu sostinėje Washingtono savo centrą įkūręs Vlikas šių metų seimą taip pat rengia Baltimore Lietuvių namuose. Seimas įvyks gruodžio 8-9 d. Vliko pirmininko dr. K. Bobelio teigimu, seime paskaitės skaitys šie asmenys: dr. K. Jurgėla tema "Lietuvos byla 1980 metų perspektyvoje", inž. L. Grinius — "Lietuvos teisės — artimo nusiaktimai artimui Lietuvoje ir svetur" ir Alg. Gustaitis iš Los An-

geles — "Lietuvos sienos". Taip pat bus banketas. Seimo organizaciniais reikalais rūpinasi Vliko valdybos narė dr. E. Armanienė, o Alg. Gustaitis vardas sugestionuoja, kad Vlikas tikrai kovoja už "didelę Lietuvą".

Vliko įstaiga Washingtono daro gana malonų įspūdį. Ji yra Connecticut gatvėje, vadinamam sostinės "baltųjų koridoriuje", netoli Massachusetts gatvės, kurioje koncentruojasi didžioji dauguma užsienio valstybių pasiuntinių. Vliko įstaigoje nuolat dirba sekretorė O. Barškytė iš Chicago, joje dažnai matysi Vliko vicepirmininką politiniams reikalams dr. K. Jurgėlą, nemažai laiko čia praleidžia ir Vliko vicepirmin. inž. L. Grinius. Du Pont Circle apylinkė, kur įsikūrusi Vliko įstaiga, darosi viena brangiųjų sostinėje. Teliaka tik prašyti, kad iš šios įstaigos sklistų vienybės bei taikos nuotaikos ir nebūtų tiesiog mirtinai užsigaunama už oficialaus žmogaus posėdį je tarta kiek kritiškesnį žodį, nes pats Vliko pirm. dr. K. Bobelis čia rašančiam taip neseniai pareiškė, jog "pozityvi kritika yra reikalinga bei laukiama".

ISTORIKAS SUSTIPREJO

Prieš kiek laiko, širdžiai sunegalavus, ligoninė buvo paguldytas ir kurį laiką intensyvioje prie-

"Antrakaimiečiai" R. Stakauskas, J. Jakštytė ir E. Būtenas ruošiasi gastrolėms Baltimoreje

žiūros skyriuje laikomas žinomas istorikas, laikraščių bei žurnalų bendradarbis Vincas Trumpa. Nors jau išėjęs į pensiją, bet eile mokslinių darbų apskrovęs Vincas Trumpa užstarnauto poilsio, atrodo, ir neturkšta, šalia kitų darbų išsamiais studijiniais straipsniais pasirodydamas "Draugo" kultūriniam priede, "Akiračiuose", "Metmenyse", "Dirvoje". Ilgesnį laiką praleidęs ligoninėje, V. Trumpa jau grįžo namo Washingtono priemiestyje ir, kiek žinau, ruošiasi dalyvauti "Antrojo kaimo" spektaklyje Baltimoreje.

VI. R.

LIETUVIAI CALIFORNIJOJE

APYLINKĖS SUKAKTUVINIS KONCERTAS IR BALIUS

San Francisco LB apylinkės 25-rių metų sukaktis buvo paminėta spalio 13 d. gražiu baliumi ir puikiai pasisekusiu koncertu, kurį atliko Los Angeles vyrų kvartetas.

Išėjvijos lietuvių gyvenime vieną narelių sudaro ir San Francisco LB apylinkė, švedama pirmą savo gyvavimo 25 metų sukaktį. LB atsiradimo kelias buvo nelengvas ir kuriant apylinkės beveik visur susidurta su tomis pačiomis kliūtimis: nuotaikų skirtumais, solidarumo stoka ir kt. Bet LB per savo gyvavimą yra daug nuveikusi ne tik kultūrinėje politinėje srityje, o taip pat judinant užimančią lietuviškos išėjvijos masę.

Nuo visų bendruomeniškų darbų neatsilikio ir San Francisco lietuviai susibūrusi apylinkė. Kada atsirado San Francisco apylinkėse pirmas lietuvis, sunku beatekti, nes dažnai pasitaiką žemės drebėjimai ir bėgančio laiko įvykiai jo pėdas jau senokai užnešė nuosėdomis. Pagal 1950 m. visuotinio Amerikos gyventojų surašymo duomenis, San Francisco mieste ir jo apylinkėse buvo rasta 879 lietuviškos kilmės asmenys. Iš jų 79 buvo atvykę jau po II pasaulinio karo, kiti gyveno prieš 30-40 m. atkeliavę tiesiog iš Lietuvos ar persikėlę iš kitų kolonijų. San Francisco miesto istorija byloja, kad pirmas europietis dabartinio San Francisco vietovę aplankė 1540 m. t. y. truputį anksčiau negu buvo Prūsų Lietuvoje išleista pirmoji lietuvių kalba knyga: M. Mažvydo žygimantas. Lietuvą tada valdė Zygmantas Senasis, šv. Kazimiero brolis, o ispanai pralobė iš Pietų Amerikos kolonijų keliavo Pacifico pakraščiais ieškodami aukso ir plėsdami savo imperiją. Tuo metu Lietuvą teriojo rusai, sulauždami "Amžinosios" taikos sutartį ir dažnai atsidurdavo netoli li Vinliaus išsivarydami daugybę į vergiją. Tikriausiai nė vienas lietuvis bėgdamas iš rusų vergijos nepasiekė Kalifornijos, nes jie tada apie San Francisco dar nieko nežinojo. Atrodo, kad lietuvių nesugundė ir atrasto aukso garas, kuris 1848 m. plačiai pasklido po visą pasaulį, nes "ar-gonautai" arba aukso ieškotojai

tarpe neužtikama lietuviškų pavardžių.

Lietuvius iš tėvynės išbėskos rusų sprespauda, karai, badmečiai ir kitos nelaimės, kurie tik 19 a. viduryje didele srove pasinėšė į JAV, kurioje atsidūrę jie glaudėsi vieni prie kito, nes pateko į nepažįstamas socialinio gyvenimo sąlygas.

Todėl nestebėtina, kad ir San Francisco mieste atsidūrusių lietuvių, buvo įkurta pirmoji draugija — SLA kuopa, kurios tikslas teikti pagalbą nelaimėms atvejui. Vėliau atsirado Lietuvių Darbininkų Literatūros draugija, Moterų Apšvietos draugija, kurios buvo prisidengusios socialistiniams šūkiais. San Francisco mieste ilgesnį laiką gyvenęs dabartinis "Lietuvių dienų" leidėjas A.F. Skirius rašo, kad šioms draugijoms priklausė "tariamai" progresyvieji lietuviai, kurie net rašyti nemokėjo. Šiandien šių draugijų likučiai jokios veiklos neparo-do.

Po antrojo pasaulinio karo pabaigos ir San Francisco pradėjo atvykti iš Europos daugiau lietuvių, kurių globa susirūpino vietos patriotiškai nusiteikę lietuviai ir susimetė į krūvą įsteigė Balfio 109 skyr. Jo priešakyje atsisotjo veiklus A.F. Skirius. Skyriaus pastangomis buvo sudaryta nemažai buto ir darbo sutarčių ir 1950 m. atkviesti du lietuviai kunigai: prof. Pr. Manelis iš Vokietijos ir dr. kun. V. Pavalkis iš Romos. Abu atkviestieji kunigai, nežiūrint sunkaus pastoracinio darbo, greit pasinėrė į visuomeninę veiklą.

Jiems atvykus pagyvėjo San Francisco lietuvių kultūrinis gyvenimas, nes jie atsivėžė didelį visuomeninio darbo patirties krūvą. Kun. V. Pavalkis, baigęs kunigų seminariją Vilkaviškyje, kiek laiko padirbęs parapijoje 1937 m. išvyko į Romą tęsti studijų. 1941 m. Gregoriano universitete įsigijo Bažnyčios istorijos daktaro laipsnį, bet dėl užsėmusio karo ir Lietuvą nebegalėjo grįžti. Karui pasibaigus jis darbavosi organizaciniame darbe ir globą Italijon patekusiems lietuviams pabėgėliams. 1945-46 m. Vatikano buvo paskirtas į Vokietiją ir Austriją rūpintis pabėgėlių dvasiniais reikalais, kuriuos perdavęs kan. F. Kapociui, San Francisco lietuvių kviečiamas atvyko į Californiją.

Čia atvykęs jis rado vienintelę veikiančią patriotiškai nusiteikusių organizaciją — Balfą, kuris bei tiesioginio šalpos darbo plačiau įsitraukęs ir į kultūrinę veiklą.

1945 m. pirmą kartą San Francisco mieste atšvęsta Lietuvos nepriklausomybės šventė, kurią labai gražiai pravedė James Sviskis dirbęs US laivynė, Milton C. Starkus nupusakojo garbingą lietuvių tautos praeitį, M. Skirienė susirinkusius supažindino su lietuvių spauda ir t.t. Susirinkimo metu nutarta įsteigti Amerikos Lietuvių tarybos skyr., kuriam uždavai apsiėmė J. Sviskis, kasininku sutiko būti Ant. Poškus ir sekr. A.F. Skirius. Šių vyrų pastangomis buvo išsūpinta, kad Californijos universiteto Berkeley, Companille bokšte per Vasario 16-ją varpai skambintų Lietuvos himno melodiją, kurią skambindavo 1949-76 m. 1951 m. suarušta Baltų diena, kurios ruošm išlaidas apmokėjo kun. V. Pavalkis J. Liesytės, atvykusios dar 1946 m., iniciatyva buvo suorganizuotos politinės diskusijos, kuriose dalyvavo vietinės spaudos atstovai, liečiančios Pabaltės kraštų likimą ir atlikta daug kitų kultūrinių ir politinių darbų.

Bet visi juto, kad neturint savos parapijos ir bažnyčios, nėra tos dvasinės jungties ir vienijančios rankos, kuri vadovautų judriam lietuviškam gyvenimui ir visus glautų po vienu stogu.

Visa tai įsudarė kun. V. Pavalkis emėsi iniciatyvos įsteigti San Francisco mieste LB apylinkę, kad apsaugotų čia besiku-

riančius lietuvių nuo kosmopolitizmo, kuriuo pasižymi Amerikos didmiesčiai, kuris savo esmėje yra tautinis genocidas. Surinkęs, padedant G. Zaborskienei, kuri vos tik išgirdusi, kad ten ir ten gyvena lietuvių šeima, autobusu pasileisdavo jos aplankyti, 175 adresus ir 1952 m. sausio 13 d. sušaukė privačios bute susirinkimą, į kurį atvyko tik 13 asmenų. Su nemažu vargu sudaryta apylinkės valdyba: kun. V. Pavalkis — pirm., Z. Skimanas, J. Kaze, G. Zaborskiene, T. Chamskas ir S. Rusteika. Sudarytus valdybą, kai kurie iš susirinkusių tuojau pareiškė: — turime valdybą, tegul dirba, bet iš organizacijos niekas neišeis. Nariais įsirašyti nėra reikalo, nes mes ir be įsirašymo esame lietuviaviai!

Tokiose aplinkybėse gimė San Francisco LB apylinkė, kuri tik pasiryžėliu deka išsilaike, išaugdama į gražų vienetą, nes jai netrūko žmonių ir tikėjimo jos idėjos aktualumu. Todėl švenčiant 25-rių metų sukaktį ir atsižvelgiant į kun. Pavalkio nuopelnus tinka išreikšti jam dėkingumą ir jį pakelti į garbės narius.

I sukaktuvinį minėjimą sugužėjo iš tolimų apylinkių daug svečių, net iš tolimos Floridos, kaip antai Prekeriai, Los Angeles, vietinės latvių kolonijos atstovai — Janis Pruzinskis, estų Peter Gruner net kitų etninių grupių draugiskai nusiteikusių lie-

DR. ZIBUTE ZAPARACKAS
Tels. — 337-1385
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Ofisai:
700 North Michigan, Suite 400
Valandos pagal susitarimą

SOPHIE BARCUS

RADIO SEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA
Lietuvių kalba: kasdien nuo 5:30 iki 6:00 val. vakaro.
Šeštadieniais ir Sekmadieniais nuo 8:30 val. ryto iki 9:30 val. ryto.
Tels. 494-2413
1430 A.M.
7150 S. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

Lithuanian CHRISTMAS TREE Ornaments
— by —
HELEN PIUS FRANK ZAPOLIS
Kaina su persiuntimu \$2.40
Užsakymus siųsti DRAUGO adresu: 4545 W. 63rd St., Chicago, Illinois 60629. Illinois gyventojai pridėda 5% takų.

PUIKI DOVANA SVENCIŲ IR KITOMIS PROGOMIS
SV. RAŠTO NAUJOJO TESTAMENTO
ANTRA LAIDA
— 1810160 —
Mocenas — Prof. Juozas Karalius
Naujas Testamentas yra patikimo formato, įspūdingas ir patrauklus. Vertimas padarytas gražia lietuvių kalba. Mocenas ošia laide parduodama prieinama kaina.
Gomama "DRAUGO" knyga
Kaina — \$8.00
Illinois gyventojai prašomi pridėti 50 centų mokesčiui ir persiuntimui.
(Kitur gyvenantieji pridėkite 25 centus).
Gera proga visoms įsigyti Naująjį Testamentą. Šlopkite užsakymus:
DRAUGAS
4545 West 63rd Street
Chicago, Illinois 60629

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY
Second class postage paid at Chicago, Ill. Published daily except Sundays, Legal Holidays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society
Publication Number (USPS — 161000)

Subscription Rates \$37.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$35.00. Foreign countries, \$37.00.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeras nesiunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytjo adresą, gavus iš jo mokėstį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto			
	metams	6 mėn.	3 mėn.
Chicago ir Cook apskr.	\$37.00	\$19.00	\$15.00
Kitur J.A.V.	35.00	18.00	13.00
Kanadoje	U.S.A. 37.00	19.00	15.00
Užsienyje	37.00	20.00	15.00
Savaitini	2.00	1.00	0.50

● Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
● Redakcija dirba kasdien 8:30 — 4:00, šeštadieniais 8:30 — 12:00.
● Redakcija straipsnių taiso savo nuodžiū. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

tuvių atžvilgiu, nariai.

Pirm. R. Tervydys pasveikins visus susirinkusiuosius ir išreikšdamas padėką tiems, kurie nebulaukė šios garbingos apylinkės sukakties, bet savo darbais prisidėjo prie jos augimo ir stiprėjimo, paprašė juos pagerbti minutes susikaupimu. LB, įsudarą gyvryšių su pavergtu tauta, siunčia nuodirdžius sveikinimus pavergtiesiems, linkėdama ištermės kovoje su pavergtu, toliau tęsę savo žodį pirmininkas, kviesda-

mas visus lietuvių dirbti, kad greičiau jai nuvystų laisvės dienas.

Sveikinimo žodį tarė JAV LB vakarų apygardos pirm. R. Dabulskis, išskeldamas LB visuotinumą, jos atliekamą darbą, kviesdamas domėtis tomis problemomis, kurias iškelia bėgas laikas ir kurių tegali atsakyti tik organizuota lietuvių išeivija. Išreikšė savo pasitenkinimą, kad San Francisco lietuvių tarpe nėra barmų.

(Nukelta į 5 pusl.)

DR. K. G. BALUKAS
Akusėja ir moterų ligos
Ginekologinė Chirurgija
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building). Tels. LU 5-6446
Jei neatsiliepiu, skambinti 374-8004
Pirma ligonius pagal susitarimą

DR. VL. BLAŽYS
PLAČIŲ IR VIDAUS LIGOS
Marquette Medical Center
6132 So. Kedzie Avenue
Val: pirm., antr., ketv. ir penkt. 10:00-5:00
1 iki 3 val. pagal susitarimą.
Ofisio telf. WA 5-2670
Rezid. telf. WA 3-3048

DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val: pirm., antr., ketv. ir penkt. 1:00-5:00
val. popiet, treč. ir šėst. tik susitarus

Dr. Ant. Rudoko kabineta perėmė
DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tels. — GR 6-2400
Val. pagal susitarimą: pirm., antr., ketv. 1-4 ir 7-9; antr., ketv. 10-4; šėst. 10-3 val.

Ofis. telf. 735-4477; Rez. 246-2839
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
Specialybė — Nervų ir Emocinės ligos.
CRAWFORD MEDICAL BLDG.
6449 So. Pulaski Road

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Tels. — BE 3-5893
Specialybė Akies ligos
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofisio telf. — PR 8-2220
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKS A
VAIKŲ LIGOS
2656 West 63rd Street
Pirm., antr., ketv. ir penkt. nuo 12 iki 2 val.
ir nuo 5 iki 8 val. vak. Šėst. nuo 1 iki 4 val.

Ofs. PO 7-6000, Rez. GA 3-7278
DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

1002 N. Western Ave., Chicago
Tels. 489-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGOS — CHIRURGIJA
7110 W. 127 St., Palos Heights
Tels. 361-0730
Valandos pagal susitarimą

Istaigos ir buto telf. 652-1381
DR. FERD. VYT. KAUNAS
BENDROJI MEDICINA
1407 So. 49th Court, Cicero, Ill.
Kasdien 10-12 ir 4-7 išskyrus treč. ir šėst.

DR. IRENA KYRAS
DANTŲ GYDYTOJA
2659 W. 59 St., Chicago — 476-2112
Val. pagal susitarimą. Pirm., antr., treč. ketv. 10 iki 6 val. Šėst. 10 iki 1 val.

Tel. ofiso ir buto: OLYmpic 2-4122
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak. išskyrus treč. Šėst. 12 iki 4 val. popiet

Tel. Reliance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
Lietuvės gydytojas
3925 West 59th Street
Val: pirm., antr., ketv. ir penkt. nuo 12-4 val. popiet, ir 6-8 val. vak. Treč. ir šėst. uždaryta.

DR. IRENA KURAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
KŪDIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Valandos: Kasdien nuo 10 val. ryto iki 1 val. popiet.
Ofs. telf. 737-1168; Rez. 239-2919

Ofs. HE 4-1818; Rez. PR 6-9801
DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71-mos ir Campbell Ave. kampas)
Val: pirm., antr., ketv. ir penkt. ir šėst. 3 iki 7 v. p. Tik susitarus.

Tel. — 282-4422
Dr. ROMAS PETKUS
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Ofisai:
111 NO. WABASH AVE.
4200 NO. CENTRAL AVE.
Valandos pagal susitarimą.

DR. FRANK PLECKAS
(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "Contact lenses"
2618 W. 71st St. — Tels. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val. antr. 1-4 popiet ir ketv. 5-7 vak. ir 10-12 val. Šėst. 10-12 val.
Ofisio telf. 776-2880, rezid. 448-5545.

DR. J. J. SIMONAITIS
Tels. — GR 6-0617
6958 S. Talman Ave.

Ofisio telf. HE 4-2123, namų GI 8-6195
DR. V. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Val: pirm., antr., ketv. ir penkt. 2-5 ir 7-9 — iš anksto susitarus.

Ofs. telf. 586-3166; namų 381-3772
DR. PETRAS ŽLOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val: pirm., antr., ketv. ir penkt. 10-12 val. Šėst. 10-12 val. pagal susitarimą.

Apsimoka skelbtis dien. DRAUGO nesijis plačiausiai skaitomas lietuvių dienraštis, gi skelbimų kainos yra visoms prieinamos.

ATSTOVAUKIME PATYS, NE PAVEGEJAI

Kai jau nepriklausomos Lietuvos aukso atsargas, savo laiku deponuotas JAV-bėse saugojimui baigiasi (o gal ir pasibaigė), Lietuvos diplomatinės išlaikymo klausimas ypatingai suakutėjo. Viso pasaulio lietuviams, įskaitant ir mūsų tuatietius okupuotoje Lietuvoje, būtų labai skaudu, jei mūsų valstybės atstovybės bei konsulatų nustotų veikti dėl lėšų stokos.

Diplomatijos įstaigų išlaikymo reikalais ypatingai rūpinasi JAV-bių Lietuvių Bendruomenės valdyba. Neseniai ji pakelbė pranešimą, kad jos rūpesčiu bei pastangomis kongresmanas Charles Dougherty (respublikonas iš Pensilvanijos) į JAV-bių Atstovų rūmus rugsėjo 26 d. įnešė įstatymo projektą (HR Nr. 5407), kuri JAV kongresui priėmus, pradėdant 1981 fiskaliniais metais, Lietuvos atstovybės Washingtono ir Lietuvos konsulatų išlaikymui kas metai būtų skiriama 250,000 dolerių suma. Ši lėšų suma būtų skurda, administruoti Lietuvos atstovus Washingtono. Pinigai būtų naudojami įstaigų išlaikymui ir Lietuvos atstovų paskirtų diplomatų atlyginimui.

Lietuvos atstovo JAV-bėse paskirti pareigūnai turės būti lietuvių kilmės ir negalės būti, kaip jau diplomatijoje įprasta, Amerikos piliečiai. Tokiems pareigūnams būtų paliktos atitinkamos diplomatinės privilegijos bei imunitetas, kuriuo naudojasi panašaus rango kitų valstybių diplomatiniai atstovai.

Minėtas įstatymo projektas yra labai svarbus ir nepaprastai reikšmingas visai Lietuvai ir jos išeivijai. Tokio įstatymo priedavimas, žinoma, susilauks formalių ir techninių kliūčių. Vis dėlto jo priėmimas galimas, turint galvoje, kad lietuviai turi Amerikos kongrese labai gerą draugą ir kad dabartinis metas yra rinki- minis. Šiais atvejais, kaip žino- me, JAV-bių senatoriai, kongres- manai ir kiti pareigūnai, net pats prezidentas, yra lengviau pripra- šomi tą ar kitą gerą darbėlį atlikti. Žinoma, kepti karveliai pa- tys ir praverę burną neįskrenda. Šiuo reikalu reiks visiems Ameri- kos lietuviams ir jų organizaci- joms daug ir labai įtemptai dirbti: kur reikia prašyti, kur tikslu — reikalauti, kad mūsų teisės bū- tų pabotos ir kan minėtas įstaty- mas būtų priimtas.

Lietuvos atstovo JAV-bėse ir kitur išlaikymas yra ne tik tautinės garbės, bet ir praktiškas Lietuvos laisvinimo bylos reikalas. Kol mūsų atstovai pripažįstami, nepriklausoma Lietuva vis dar yra dėmesio centre. Nors ji didžiųjų valstybių konfe- rencijose dažnai yra mainoma, užrašoma, atiduodama, vis dėlto jos karsta dar nėra įkalta pa- skutinė viltis.

Taip yra jau beveik keturi de- šimtmečiai, ir nedaug istorijoje žinome faktų, kad, turį nors valstybės okupavus, jos pilykš- tis valstybingumas būtų pabojas- mas, senieji atstovai teisėtai lai- komi. Paprastai šalis, užėmusi svetimą kraštą, pasirūpina, kad kitos valstybės iš pradžių de- facto, vėliau ir de jure okupa- cija pripažintų. Sovietai, žinoma, visomis išgalėmis stengėsi ir tebe- stengia, kad Pabaltijo valstybių senųjų atstovų Amerikoje ar kur kitur nebūtų, bet tai jiems nepa- vyko pasiekti, ir tai yra visų lie- tuvių laimė.

Bet ne vien lėšų stoka diplo- matijai išlaikyti mums yra pa- vojinga. Mūsų neraminas JAV-bių ir kitų kraštų praktika pripažinti teisėtus krašto atstovais tik tai- senuosius Pabaltijo valstybių diplo- matus. O jie paskirti prieš 40 ir daugiau metų. Suprantama, kad tie žmonės sensta ir miršta. Tai gi iškyla diplomatijos atsto- vų atnaujinimo ir atjauninimo

klausimas. Formaliai tai neleng- vos uždavinys, nes nėra teisėtos krašto valdžios, kuri galėtų nau- jos atstovus paskirti. Lietuvos atveju šiuo reikalu laimė, kad turime teisėtos vyriausybės savo laiku paskirtą Diplomatinės šefą, ministrą Stasį Lozoraitį. Bet ir šis neseniai atšventė savo 80 me- čių amžiaus sukaktį. Klausimą būtų galima išspręsti pravedus klauzulę, kad Diplomatinės šefas gali paskirti savo įpėdinį. Bendru Valstybės departamentu, Diplomatinės šefo ir Lietuvos atstovo susitarimu galima būtų tinkamu laiku parinkti ir Lietu- vos atstovo Washingtono įpėdi- nį. Turint gerą valią, būtų gali- ma surasti ir daugiau galimybių Lietuvos diplomatijai atnaujinti.

Tačiau ne vien tik dėl mūsų diplomatų postų, bet ir dėl ne- priklausomos Lietuvos atstovų teisių turime kovoti. Jeigu jie lai- komi teisėtai atstovais, tai turi- jie, o ne kas kitas Lietuvai atsto- vauti. Atrodo, kad detentės lai- kais mūsų diplomatų statusas ne- retai pažeidžiamas. Sekant JAV- bių diplomatų išvykas Sovietų Sąjungoje, galime pastebėti, kad Amerikos konsulas ar jo pareigū- nai dažnai lankosi okupu. Lietu- voje. Ir lankosi ne turistiniais reikalais, ne Lietuvos gamtos grožiu pasigėrėti. Faktas, kad jie, nuvykę į Lietuvą, padaro tam- binius vizitus Maskvos pastaty- ties Sovietų valdininkams Vil- niuje, įskaitant ir patį „vyriaus- nią“ — sovietinės Lietuvos vadina- mą „užsienio reikalų minist- rą“. Paskutinis mums žinomas toks vizitas įvyko rugsėjo 27-29 dienomis, kai čia lankėsi JAV ge- neralinis konsulas Leningrade Frank Branch Crump ir JAV konsulė Barbara Joan Allen.

Neteko girdėti, kad kas iš mū- sų veiknių, įskaitant ir mūsų ats- tovybę Washingtono, būtų dėl šio ir kitų oficialių vizitų parei- škę savo protestą.

Be galo miela svetimuose kraštuose turėti Lietuvos atsto- vus. Labai smagu į pasiuntinybės rūmus Washingtono ar į kuklias konsulatų būstines užsukti. Pasi- junti bent valandėlei nepriklau- somoje Lietuvoje esant... Bet tai sentimentali pusė.

Tikroji realybė kitokia ir ne- visada mums naudinga. Su Lie- tuvos atstovais ir konsalais ne- visur skaitomasi taip, kaip pridera. Tačiau mūsų diplomatinės bei konsularinės tarnybos išsaugoji- mas galimai ilgesniam laikui teiktų gerų vilčių kovojančioms už Lietuvos laisvę tiek krašto vi- duje, tiek išeivijoje. Pripažinimo atšaukimas ar diplomatinių tar- nybų suspendavimas gerokai pa- taučia vis dar yra dėmesio centre. Nors gal Lietuvos laisvės bylos reikalo ir nepalaidotų. Sakysime, mūsų kaimynai ukrainiečiai, gu- dai, o taip pat moldavai, Kauka- zo ir kitos pavergtos tautos mū- sų turimo diplomatinio pripaži- nimo ir institucijų pavydį.

Tai gi labai gerai daro Lietu- vių Bendruomenės vadovai, tei- kodami būdų Lietuvos diploma- tijos egzistavimą pratęsti gali- mai ilgesniam laikui. Lietuvių- kioji išeivija turėtų visomis išga- lėmis šias pastangas paremti. Gal būt, netrukus bus paskelbta, ką išeivijoje gyvenantieji liet- uviai šiuo reikalu turės daryti. Be abejo, teks suorganizuoti tam tikrą spaudimą, kad pradžioje šio rašinio minėtas įstatymo pro- jektas būtų priimtas ir paskirtos reikamos lėšos. Jau dabar rūpi- kimės ir organizuokimės. Tik- riausiai bus reikalinga mūsų pa- vojinga laisvė rašymu, telegramų siuntimu, skambinimu telefo- niais, asmeniški kontaktai ir kitais mums prieinamais būdais. Darykime viską, kad Lietuvai ir lietuviams atstovautumėm mes, patys, o ne pavergejai rusai ar jų statyčiai.

b. kv.

POPIEŽIUS KALBA JUNGTYNESE TAUTOSE

Žmogaus teisių ir jo orumo gerbimas
yra taikos pagrindas pasaulyje

DR. D. KRIVICKAS

Popiežius Jonas Paulius II sa- vo pirmoje enciklikoje „Žmonių Atpirkėjas“ yra paskyręs 17 sky- rių žmogaus teisių reikšmei nu- sakyti. Tačiau jis ypatingai iš- ryškino žmogaus teisių ir jo oru- mo reikšmę taikai savo kalboje, pasakytoje Jungtinių Tautų visu- otinėje susirinkime spalio 2 d.

Kreipdamasis į susirinkusius, jis pastebėjo: „Kiekvienas iš jūsų, garbingos ponios ir ponai, atsto- vaujate atskirai valstybei, siste- mai, politinei santvarkai, tačiau pirmiausia jūs atstovaujate indi- vidams kaip žmogiškoms būty- bėms. Jūs esate atstovai vyrų ir moterų, praktiškai viso pasaulio tautų, atskirų vyrų ir moterų, bendruomenių ir tautų, kurios gyvena dabartinėje savo istorijos fazėje, bet kurios yra dalis taip pat visuotinės žmonijos istorijos. Kiekvienas iš jų yra subjektas, apdovanotas žmogaus asmeny- bės orumu, su jo ar jos sava kul- tūra, patyrimais ir siekimais, i- tampomis ir kančiomis ir teisė- tais lūkesčiais. Šis ryšys sudaro pagrindą visos politinės veiklos, tautinės ar tarptautinės, nes ga- litinėje išvadoje ši veikla eina iš žmogaus, vykdoma žmogaus ir yra skirta žmogui. Tačiau, jei po- litinė veikla yra atskirta nuo šio pagrindinio ryšio ir tikslo, jeigu ji tam tikru būdu tampa pati sau tikslu, ji nustoja daug pa- grindingo egzistuoti“ (Address of His Holiness Pope John Paul II to the XXIV General Assembly of the United Nations Organi- zation 2 October 1979, p. 7-8).

Popiežius pabrėžė, kad Visuoti- nėje žmogaus teisių deklaracijoje yra atžymėtos žmogiškųjų būty- bių teisės, kaip konkrečių indivi- dų ir kaip žmogiškųjų būtybių ju

Amerikos detentė su Sovietų Sąjunga stiprinant. Abiejų šalių pasiuntiniai Arthuras Goldbergas ir Voroncovas Belgrado konferencijos metu, 1977 metais

visuotinėje vertėje. Ši deklaracija kartu su kitomis sutartimis ir y- pač dviem sandomis, liečian- čiomis ekonomines, socialines ir kultūrinės teises, pilietines ir po- litines teises, turi likti pagrindine vertybe Jungtinių Tautų organi- zacijoje, su kuriomis jos narių są- žinės turi susidurti ir iš kurios jie turi semtis nuolatinio įkvėpimo. Jeigu tiesos ir principai, pareikšti šiuose dokumentuose, bus už- miršti ir nebojami, tai Jungtinių tautų organizacija susidurs su nauju naikinimo pavojumi. „Tas atsitiks, jeigu paprasta ir labai iš- kalbinga Visuotinė žmogaus tei- sių deklaracija lemtinai bus pa- jušta, atskirta, kas neteisėtai vadi- nama, politiškai interesui, bet kas dažnai reišia ne ką kita, kaip vienašališką naudą ir pra- našumą, darant žalą kitiems ar dėl valdžios troškimo neatsižvel- giant į kitų reikalus — visa tai savo prigimtimi yra priešinga deklaracijos dvasiai. Politinis in- teresas, supras tas šias prasme... daro negarbę kilmiai ir sunkiai mįsijai mūsų darbo, mūsų kraštų ir visos žmonijos gerovei“ (p. 10).

Nuolatiniai pasirodymai ka- rui rodo, kad yra galimybė pradė- ti karą arba kad kas nors gali su- rizikuoti paspausti mygtuką pa- leisti naikinimo mašiną. Tokiai padėčiai esant, reikia ieškoti šak- nų, kas išaukia neapkynta, naikinimą ar pasikėsinimą sukel- ti karą. Tai pareiškia Jungtinių Tautų ir kiekvienos jų instituci- jos, kiekvienos bendruomenės, kiekvieno režimo, kiekvienos val- džios. Šiame milžiniškame darbe Jungtinės Tautos turi asiremti tai- teisingomis idėjomis, suformu- luotomis Visuotinėje žmogaus tei- sių deklaracijoje: „Kadangi ši deklaracija sudavė tikrą smūgį daugeliui gilių karo šaknų, nes- karo dvasia, jos pirminė ir pa- grindinė prasmė kyla ir augdama subręsta, kur neperleidžiamos žmogaus teisės yra lauzomos“ (p. 12).

Todėl reikalinga kruopščiai tyrinėti, kurie pagrindiniai įtem- pimai ryšium su neperleidžiamos žmogaus teisėmis gali silpninti taikos rūmą: „Kiekviena aplinkė turi būti pradėta, išniant iš prielaidos, kad, nors kiekvie- nas žmogus gyvena tam tikrame konkrečiame socialiniame ir is- toriniame kontekste, kiekviena žmogiška būtybė yra apdovano- ta orumu, kuris niekuomet netu- ri būti mažinamas, silpninamas ar naikinamas, bet turi būti nuo- latos gerbiamas ir palaikomas,

Pop. Jonas Paulius II šv. Mišiose Grant Parke, Chicagoje

jeigu taiką tikrai norima sukurti“ (p. 13).

Popiežiaus nuomone, Visuoti- nės žmogaus teisių deklaracijos ir kitų tautinių ir tarptautinių aktų pagalba galima susidaryti bendrą supratimą apie žmogis- kos būtybės orumą ir nustatyti nors dalį neperleidžiamų teisių. Tokiomis jįs laiko šias teises: teisė į gyvybę, laisvę ir asmens sau- gumą; teisė į maistą, aprangą, namą, pakankamą sveikatos ar- rūpinimą, poilsį ir laisvalaikį; teisė į išsireiškimo laisvę, mokes- lą ir kultūrą; teisė į minties, sąjū- nės, religijos laisvę, teisė pareik- ši savo religiją individualiai ar kartu su kitais, viešai ar pri- vačiai; teisė pasirinkti gyvenimo būdą, sukurti šeimą ir naudotis sąlygomis, reikalingomis šeimos gyvenimui; teisė į nuosavybę ir darbą, atitinkamas darbo sąlygas ir teisingą atlyginimą; susirinki- mų ir draugijų teisė, teisė laisvai judėti krašte ir emigruoti svetur; teisė į pilietybę ir rezidenciją; teisė į politinį dalyvavimą ir teisė dalyvauti laisvai pasirenkant po- litinę sistemą tautos, kuriai jis priklauso.

Išvardinę visas šias teises po- piežius pastebė: „Visos šios žmo- gaus teisės paimitos kartu yra ha- monijoj su žmogaus būtybės oru- mo substancija, įmanant būtybės visumoj, bet ne susiaurinus į vieną dimensiją. Šios teisės liečia žmogaus pagrindinių reikalų ten- kinimą, jo laisvųjų vykdymą ir jo santykį su kitais, tačiau visada ir visur jos liečia žmogų, jos liečia

visas žmogaus dimensijas“ (p. 14).

Naujųjų laikų pasaulyje yra du grėsmės šaltiniai. Abu jie liečia žmogaus teises tarptautinių san- tykių srityje ir žmogaus teises in- dividualinėse valstybėse ar bend- ruomenėse. Pirmasis iš jų yra su- sijęs su materialinių gėrybių pa- skirstymu. Dažnai šis paskirsty- mas yra neteisingas atskirose bendruomenėse ir pasaulyje bendrai; „Žmonės turi suprasti, kad ekonominiai įtempimai kra- što viduje ar santykiuose tarp val- stybių ir dargi net tarp kontinen- tų turi savyje esminius ele- mentus, kurie riboja ar lauzo žmogaus teises. Tokie elementai yra darbo išnaudojimas ir daugelis kitų piktnaudžiavimų, kurie paliečia žmogiškos asmenybės o- rumą“ (p. 17).

Nelygus gėrybių paskirstymas gali būti pašalintas tik koordi- nuotu bendradarbiavimu visu valstybių: „Tai reikalauja vieny- bės įkvėptos autentiškos taikos perspektyvos. Viskas priklausys nuo to, ar šie skirtumai ir kont-

rastai turėtų „turėjimo“ srity- je bus sistemingai sumažinti pa- veikiomis priemonėmis, ar varž- tai bado, blogo maitinimosi, skur- do, nepakankamo išsivystymo, ligų, nerastų gėrybių išnyks iš pa- saulinio ekonominio žemėlapijo ir ar taikus bendradarbiavimas išvengs nustatytą sąlygas eksplo- atacijos ir ekonominės ar politi- nės priklausomybės, kas būtų tik nauja neokolonizacijos forma“ (p. 18).

Antrą grėsmės šaltinį žmo- gaus neperleidžiamos teisės sudaro įvairios neteisingumo for- mos dvasinėje srityje: „Žmogus iš tikrųjų gali būti pažeistas savo vidiniame santykiu su tiesa, sąžine, asmeniniu giliu įsitikini- mu, savo pažiūra ir pasauli, reli- giniu tikėjimu ir vadinamųjų pilie- tinių teisių srityje. Sprendžiamos reikšmės šioms pastarosioms y- ra teisių lygybė be skirtumo kil- mės, rasės, lyties, tautybės, religi- jos, politinių įsitikinimų ir pana- šiai.

Teisių lygybė reišia pašalini- mą įvairių formų privilegijų vie- niems ir diskriminacijos prieš ki- tus, ar tai būtų žmonės, gimę tame pačiame krašte, ar žmonės, turintieji skirtingą istoriją, rasę ar ideologijos pagrindą. Šimtme- čiais civilizacija žengė viena kryptimi: suteikti gyvenimo for- mą individualinėms politinėms bendruomenėms, kuriose pilnai būtų apsaugotos dvasios objekty- vinės tiesės, žmogaus sąžinė, žmogaus kūrybingumas, įskaitant žmogaus santykį su Dievu.

(Nukelta į 4 psl.)

PRIE MILŽINŲ TILTO

P. MELNIKAS

44

— Tau sekasi tuomet? — Sekasi, ką padarysiu. — Alfredo šyptelėjo. — O Maurizio? — Jam sekasi taipogi. Pas Eriką dabar. Romos — Berlyno draugystė tęsiasi... — Alfredo įrodinėjo, kad Maurizio daro klaidą, kad jis gailėsia. Įsimylėjęs iki ausų, Maurizio žada ją nusivežt net į Italiją! O ką jo tėvai jam ir Eriakai sakys? Už kelių metų susilauks ir geltonsnapių anūkų. Ir kas tada? — Danys nusijuokė. — Tada bus šventė! — jis šūktelėjo.

— Tai komedijos. — Alfredo numojo ranka. — Iš Maurizio to tikrai nesitikejau. Vadovau! Kai nėra avelių, jis mums nereikalingas. Eriškai dabar sau „vadovauja“.

— Bet Ricci reikalų, atrodo, nepamiršo? — Tai labai suprantama, — ir Alfredo paslaptinai šyptelėjo į kumštį.

Nesuprasdamas dviprasmiško juoko, Danys paklausė: — Kodėl Ricci Maurizioui tiek svarbus? — Alfredo tylėjo ir, kai Danio veidas nuo vėl užėjo dantis skausmo iškreipė, italias, lyg norėdamas pašnekęj nukreipti kitur, staiga atsėdė lovoje ir tuo susidomėjo.

— Kas tau? — Dantis. Bet sakyk... Sakyk, nes tu, tikriausiai, žinai. Prieš praeinant tiltą aš sirgau, klieđėjau. Kas tuomet nutiko, nežinau. Ar Maurizio ką nors planavo? — Danys nežinojo, kaip pradėti klieriko išvedžiojimus, kaip padėkoti už Maurizio išgelbėjimą.

— Nieko jis neplanavo. — Tiltą atsimeni? — Atmenu, kodėl ne? — Ant jo vienas iš jų apalpo. Atsimeni? — Apalpo? Aa, taip. — Alfredo, nuleidęs akis, galvojo. — Tai buvo Fischio. Jį atgaivinom. — Bet, ar tiesa, kad jis apalpo? — Aišku, Fischio apalpo. — Danys įsimeigė į Alfredo savo akis. — Ar tu nemeluoji? — Alfredo pradėjo juokėsi. Bet nurimo, atviro Danio žvilgsnio neišlaikęs. Galų gale, išsitiesęs vėl ant lovos, prisipažino. Maurizio visiemis buvo įsąkęs ant tilto Danį saugoti. Buvo nutarta, kad tam tikru laiku Fischio apals. Fischio tokios komedijos, aišku, nepatiko. Bet tuomet visi Maurizio klausė, ir Fischio daugiau nesipriešino.

— Už tai padėkok Maurizioui, — Danys pasakė. — Nėr už ką. — Alfredo rengėsi keltis. — Yra dar vienas dalykas. Kodėl Maurizio taip užsispyręs ištraukti iš rusų Ricci? — Alfredo dvejavo. Bet po ilgos tylos pasakė: — Maurizio jam skolingas. — Skolingas? Kuo? Pinigais? — Ne jam. Maurizio Ricci seseriai yra skolingas, suprant? — Alfredo juokėsi visa burna. — Skolingas Ricci seseriai? Už ką? — Skolingas, ir dar kaip... Suprant? — Alfredo mirktelėjo viena akim. — Maurizio ją suvedžiojo. Taip, grįžtant į lietuvių lagerį, Daniui pamažu aiškėjo, kad kurie dalykai. Alfredo mirktelėjimas viena akimi lietė Maurizio kaltę Ricci seseriai. Bet

Danys iki smulkmenų nenorėjo daugiau spausti. Tai Maurizio reikalas. Jei Ricci sesuo buvo suvedžiota, ji, tikriausiai, buvo palikta nežėčia.

Klaidos atperkamos aukso darbais. Praeitais sidabro širdimi. O kaltė liūdnom akim. Štai kodėl Maurizio rūpinosi Ricci, ir kodėl jo akys visuomet buvo liūdnos. Jis niekad italų grupėje nedainavo, ir liūdnai, tur būt, mylėjo Eriką?

Maurizio atkakliai negrįžo namo, nors visi jį ragino. Jis laukė, kol amerikiečių kapitonas išgaus jo suvedžiotos sesers brolių. Maurizio liūdnas veidas visuomet buvo susirūpinęs. Grįžtant iš rusų zonos, jis turėjo rūpintis ne tik savo grupe, rūpintis dėl jos saugumo, Ricci arešto, bet perversi ir prisiplakusi, neaiškios praeities, Danį. Dalykams nesisekiant, jis pradėjo gerti ir kvailioti, kaip Ricci...

Pokaris darėsi jam sunkesnis ir painesnis. Danys jautė tai... Ir, bent dalinai, žmogų supratęs.

XIV

Užlipus į viršų, susimąstęs Danį pasitiko plati Dargašaus šypseną. Atrodė, kad kažkas svarbaus atsitiko. Dargašius kalbėjo rimtai, ironiškai kraipydamas žodžius, pirštu durdamas savo krūtinę.

— Romas Careckis į Lietuvą išvažiavo, ar žinai? — Negali būti. — Jis nori tuo pagydyti širdį, atsikratyti ją edančių vabaly. O klierikas pajudėjo į Italiją, žinai? — Net sudie man nepasakė. — Visi iš lagerių bėga. Careckis namo, klierikas į Šventąjį Miestą, o Keraitis Japonijon. Net belgai su prancūzais išlingavo. Tik mes...

(Bus daugiau)

Worcester, Mass.

PADEKIME SESELEMS
IR TOLIAU

Spalio 14 d. Nekalto Marijos Prasidėjimo — Putnamo seselių rėmėjų skyrius (Sv. Kazimiero parapijos) Maironio Parke surengė pietus ir programą ir gintaro išdirbinių parodėlę, kad padėtų seselėms jų sunkiuose pradėtos statybos darbuose. Infliacija slegia visus, kainos aukštos, o ka bekalbėti apie statybos darbus. Lietuvių Labd. draugijos pirm. K. Adomavičius pietų metu savo kalboje minėjo, kad dabartinis seselių gyvenamas namas jau tikrai brąška, nes jis su savo žmona buvo nuvažiavęs su reikalais pas seselės ir apžiūrėjo.

Gražus skaičius prisirinko seselių mylėtojų ir jų darbų rėmėjų. Pasveikino rėmėjų skyriaus pirm. Angelę Garsienę. Programai vadovauti pakvietė skyriaus sekretorė, o pati nuskubėjo į virtuvę prie ruošimo pietų. Maldą sukalbėjo prel. V. Balčiūnas iš Vila Marija seselių namų — Putnam, Conn., susikaupimo minute buvo pagerbti visi mirusieji seselių geradarijai ir rėmėjai.

Meninę dalį atliko solistas N. Lingertaitis. Akompanavo A. Lingertienė iš Bostono. Solistas padainavo: Tris dienas, tris naktis — liaudies daina, Kur tas šaltinėlis — liaudies daina, O kas — šimkaus harmonizuota liaudies daina, Miela, miela — parašyta Romberg, Nepamiršk mane — italų daina ir merginos mano — italų daina. A. Lingertaitis yra ne tik solistas, bet ir puikus menininkas gintaro išdirbinių. Jie turėjo parodėlę ir kiekvienas galėjo matyti tuos gražius jo darbus, o be to ir įsigyti gintaro — sidabro išdirbinių.

A. Lingertienė nuo jaunų dienų buvo seselių stovyklautoja, o vėliau padėdavo dirbti seselėms su stovyklautojomis. Jie ir dabar padeda savo darbų seselėms ypač patį vasarą jaunimo "Nerirgos" stovykloje.

Programos vedėja priminė, kad mes turime padėti seselėms savo

POPIEŽIUS KALBA

(Atkelta iš 3 pusl.)

Salia priėmimo teisiųjų formų, saugojančių žmogaus dvasios laisvės principą, kaip minties ir išsireiškimo laisvę, religinę laisvę, sąžinės laisvę, dažnai yra socialinio gyvenimo struktūrų, kuriose praktiškai šiuose teisiųjų vykdymas pasmerkia žmogų faktiškai, jei ne formaliai, tapti antros ar trečios rūšies piliečiu, kompromituojančiu jo socialinę pažangą, profesinę karjerą ar galimybę užimti tam tikrus atsakingus postus ir dargi netekti galimybės laisvai auklėti savo vaikus. Todėl ypatingai svarbu, kad vidaus socialiniame gyvenime, kaip ir tarptautiniame, kad visos žmogaus būtybės kiekvienoje tautoje ir krašte galėtų naudotis visomis jų teisėmis nepaisant, kokia būtų politinė sistema ar režimas.

Tiktai saugojant realų pilnumą teisių kiekvienos žmogaus būtybės be skirtumo gali patikrinti taiką jos šaknyse" (p. 18-19).

Baigdamas savo kalbą popiežius pareiškė viltį: "Aš tikiuosi, kad valstybės valdžios, gerbdamos teisingas teises kiekvieno piliečio, naudosis pasitikėjimu visų bendrai gerovei. Aš tikiuosi, kad visos tautos, net mažiausios, dargi tos, kurios nesinaudoja pilnu suverenumu, ir tos, kurių suverenumas jėga buvo išplėstas, susitiks lygybės pagrindais su kitomis Jungtinių Tautų organizacijomis. Aš tikiuosi, kad Jungtinės Tautos išliks visada aukščiausiu taikos ir teisingumo forumu, autentišku laisvės centru tautų ir individų siekiant gerens ateities" (21-22).

Šiuose popiežiaus vilties išreikštuose žodžiuose be abejonės, yra ir Lietuva, kurios suverenumas buvo Sovietų Sąjungos jėga išplėstas.

aukoms, nes ir seselės aukojasi dėl mūsų visų gerovės pradėdamos mažiausiais ir baigiant seneliais. Nemanykite, kad seselės, vadovaudamos vasarą jaunimo stovykloms, išlaikydamos Matulaičio senelių namus, susikrauna sau didelį kapitalą. Tos institucijos reikia išlaikyti, taisyti ir darbo personalą samdyti. Ne visi seneliai atvyksta į Matulaičio namus apsirovę tūkstančiais. Daug atvyksta visai tuščiomis kišenėmis, o atvykus iš kito "state" reikia tam tikrą valdžios nustatytą laiką išgyventi, kad seselės gali išreikalauti, kad būtų už juos mokama. Kol negauna iš valdžios, pačios seselės juos išlaiko. Prašę kiekvieną padėti seselėms finansškai ar pasižadėti. Atsirado gerų seselių mylinčių širdžių.

Visos aukos buvo perduotos seselėms. Kiekvienas aukotojas gaus iš seselių padėkos laiškus, nes rėmėjai dirba kartu su seselėmis. Rėmėjai yra pirmieji seselių tartininkai. Rėmėjų skyriai veikia įvairiose lietuvių kolonijose. Jie turi išrinkti Rėmėjų centro valdybą, kurios pirm. yra Antanas J. Vasaitis. Metų bėgyje centro valdyba seselių vienuolyne sodyboje šaukia suvažiavimus, kuriuose rėmėjai kartu su seselėmis sprendžia įvairias seselių darbų problemas. Todėl nėra jokio skirtumo, ar aukų prašo pačios seselės, ar seselių rėmėjai, nes seselės ir seselių rėmėjai dirba neatskiriamai. Seselės nelieka skolingos rėmėjams ir visiems geradariams. Jos atsilygina kasdien maldomis, prisimindamos ne tik gyvuosius, bet ir mirusius. Gražus rėmėjų seselių darbas ir i rėmėjų eiles gali įsijungti kiekvienas.

Pietuose dalyvavo pati Nek. Marijos Prasid. vyriausia seselių vadovė seselė M. Margarita, seselės Augusta, Palmira, Bonifacija ir kitos, prelatas V. Balčiūnas. Seselė Margarita savo žodyje pasakė: "Kad statomi namai tar-naus visiems. Bus jūsų ir mūsų namai, kuriuose galės rinktis jaunimas ir visi kiti, nes visus jungia Kristaus meilė. Svečių tarpe buvo dr. Kriaučiūnas — Putnamo apylinkės LB pirmininkas su žmona. Ponia Cibienė iš Bostono. Svečias iš Vilniaus Urbuto. Buves ilgametis Worcesterio apylinkės LB pirm. V. Židžiūnas ir žmona. Buvusi seselių rėmėjų sk. pirm. iš Cape Cod. ALRK Moterų sąjungos 5-tos kp. pirm. P. Hassett ir gausus būrys sąjungiečių. Buvusi žymi Moterų sąjungos veikėja ir žurnalo "Moterų dirva" redaktorė M. Pauliukienė ir jos mamytė, taip pat buvusi žymi Moterų sąjungos veikėja Liutikienė, ir Matildos Pauliukienės vyras mokytojas K. Pauliukonis, Lietuvių Labd. draugijos pirm. K. Adomavičius su žmona. Lietuvių Organizacijų Tarybos pirm. P. Molis su žmona ir vicepirm. W. Karrytais su žmona. Dr. Vinco Kudirkos šaulių kp. pirm. V. Gedmintas su žmona. Neseniai išleistas knygos "Kovoje su milžinu" autorius A. Venclauskas su žmona. Žymus Lietuvos Vyčių veikėjas, buves centro valdybos pirm. A. Minikauskas. ALRK Moterų sąjungos centro pirm. J. Mack negalėjo dalyvauti. Prisiuntė sveikinimus ir auką. Vicepirm. G. Kaneb dovanojo bonką gaivinančio gėrimo. Pietus gamino pačios skyriaus rėmėjos. Pirm. A. Garsienė nešė ant savo pečių visą parengimo našą ir buvo vyriausia šeimininkė. Talkininkavo jai rėmėjos ir ne rėmėjos. Rėmėjų skyriaus valdyba dėkoja visiems ir kiekvienam iš jų asmeniškai, kurie kokių nors būdu prisidėjo prie šio taip gražiai pasisekusio parengimo. Kiekvienam iš jų už aukas, taip pat organizacijoms: Liet. Labd. draugijai, Lietuvių Piliečių klubui, Meno Mėgėjų rateliui ir visiems taip gausiai atsilankiusiems. Dėkojame K. Adomavičiui už visas veltus gautas patalpas, aukas ir dovanas.

Padėkime ir toliau savo aukomis seselėms, kad jos galėtų laimingai tęsti statybos darbą.

J. M.

Moterų sąjungos valdybos ir direktoriato dalis. Iš kairės pirmoji eilė: Mary Mineiko, G. Kaneb, Julia Mack — pirmininkė, M. Harding — sekretorė, M. Drukanis — išdėstytoja; antroji eilė: Vicky Leone ir Dale Murray — "Moterų Dirvos" redaktorė.

IDOMUS KONCERTAS

LB Worcesterio apyl. valdyba, lapkričio 3 d. 7 val. vak. Maironio parko (Shrewsbury) patalpų didž. salėje, rengia idomų koncertą. Programoje dainų ir dailiojo žodžio vienetas "Sutartinė". Šio vieneto dainos menininkai — Ona Adomaitienė, Angelė Dziakonienė, Jonas Adomaitis, Andrius Ciemenis ir Vytautas Žmuidzinaitis. Dainuotojai dainuos Deklamuos Izabelė Žmuidzinaitė. Šis iš Rochesterio, N. Y. vienetas su dideliu pasisekimu jau yra aplankęs daugelį lietuvių Worcesterio šis bus pirmas pasirodymas, kur jie mieliai laukiami.

Po koncerto Maironio parko virtuvės gaminta šauni vakarienė, šokiai, grojant geram orkestrui ir kt. įvairumai.

Koncertai išvakarėse (šeštadienio 5:30 val. v.) ir sekmadienio (nuo 2 val. p. p. iki 8 val. v.) tose pačiose patalpose dail. D. Jakubauskienės meno paroda.

Visi kviečiami gausiai atsilankyti į šį tradicinį LB renginį.

TURGUS

Aušros Vartų parapijos parapičiai, pritarant kleb. kun. Alfonsui Volunguiui, lapkričio 4 d., sekmadienį, parapijos salėje, ruošia lietuvišką turgų. Tam reikalui sudaryto komiteto nerygūs pirm. I. Tamulevičienė ir March deda visas pastangas, kad nutrukęs parapičių bendravimas būtų atnaujintas ir praeitų smagioje nuotaikoje.

Šiame liet. turguje bus galima gauti įvairių liet. ir amer. valgių ir kepenių. Bus įvairių rankdarbių, gėlių ir mezginių skyriai. Vaikams — įvairūs žaidimai ir laimės šulinys.

Šio renginio visos pajamos skiriamos parapijos naudai. Kviečiami visi gausiai atsilankyti ir tuo paremti savo parapiją.

J. B.

ALRK MOTERŲ SĄJUNGOS
SEIMO NUTARIMAI

Moterų sąjungos seimas priėmė rezoliucijas, kurios nurodo tolimesnius tikslus, veiklą, siekiams ir pasiryžimus.

1. Pageidaujama, kad visos kuopos siųstų savo valstijų senatoriams, kongresmanams, prezidentui ir valstybės sekretoriui C. Vance laiškus, kad Helsinki priimtos žmonių teisės būtų taikomos visiems ir kad Marija Jurgutienė bei jos dukra Daina galėtų išvykti pas vyrą ir tėvą į Ameriką.

2. Visos kuopos siunčia laiškus ir prašymus, kad rusai pasitrauktų iš okupuotos Lietuvos.

3. Laiškais teirautis Amerikos vyriausybės dėl Sovietų pilietybės įstatymo, kuris buvo įvestas nuo šių metų liepos 1 d.

4. Pageidaujama, kad sąjungietės daugiau dėmesio kreiptų į Altos veiklą ir siųstų savo delegatus į lietuvių kongresą Clevelande.

5. Pageidaujama, kad kuopos ir narės labiau rūpintųsi abortų

klausimu, nes tai liečia moralę ir Dievo įsakymą „Neužmušk“.

6. Taip pat reikia rūpintis maldos gražinimu į mokyklas, kreipiantis į savo vadus ir Teisingumo departamentą, nes tai religijos stiprinimo reikalas.

7. Moterų sąjunga turi ugdyti religinį gyvenimą, kaip metinę šv. Jurgio šventę su šv. Mišiomis, prašant, kad arkivyskupas Jurgis Matulaitis greičiau būtų paskelbtas šventuoju, taip pat toliau tęsti metines maldas pagal metinį maldų kalendorių, skiriant tam bent vieną dieną.

8. Svarbus prašymas, kad Amerikos moterys labiau jungtųsi į Amerikos politinę veiklą, nes politinis gyvenimas liečia mūsų vaikus ir anūkus. Moterys turi iš anksto žinoti, už ką savo balsus atiduoti rinkimų metu, kad Amerikos politinis gyvenimas būtų geresnis.

Manome, kad šios rezoliucijos ir nutarimai padės moterims orientuotis savo veikloje ir gyvenime ir nesudarys sunkumų jų įvykdyti.

Julia Mack,
Centro pirmininkė

MENO FILMAI

Chicago's meno institute ketvirtadieniais 6 val. v. būna pasiskaitos — filmai apie meną. Lapkr. 8 d. bus apie amerikiečių meną po 1960 m., lakr. 15 d. — apie amerikiečių menininkus XIX šimtmečio.

Radijo Valanda jau 35 metus tarnauja New Jersey, New York ir Connecticut lietuviams!

Kas šeštadienį nuo 4 iki 5 val. popietį iš WEVD Stoties New Yorko 1230 kil. AM ir nuo 7 iki 8 val. vak. 97.9 meg. FM.

Direkt. Dr. Jukūbas J. Stukas
1447 Force Drive
Mountainide, N. J. 07093
Tel. 233-5565 (code) 301

Kviečiame taip pat klausyti Lietuvių kultūrinio valandų angliškai iš Seton Hall Universiteto radio stoties (New Jersey WSOU, 99.6 meg. FM) Pirmadienį 7:30 - 8:30 val. vakarą. (Vadovauja prof. J. Stukas)

RADIO PROGRAMA

Seniausia Lietuvių Radio programa Naujoji Anglija iš Stoties WNSR, 1300 bangų, veikia sekmadieniais nuo 1:00 iki 1:30 val. po pietų — perduoda vėliausių, pasaulinių žinių santrauką ir komentarus, muziką, dainas ir Magdūtės pasaką. Ši programa veda Stėponas ir Valentina Minkai. Biznio reikalais kreiptis į Baltic Florist — gėlių bei dovanų krautuve, 502 E. Broadway, So. Boston, Mass. 02127. Telefonas 268-0489. Ten pat gaunamas dienraštis "Draugas" ir radijo didelis pasirinkimas lietuviškų knygų.

Apsimoka skelbti diu. DRAUGAS, nes jo plačiausiai skaitomas lietuvių dienraštis, gi skelbimų kainos yra visada priimanamos.

CLASSIFIED GUIDE

MISCELLANEOUS

TELEVIZIJOS

Spalvotos ir paprastos. Radijai, Stereo ir Oro Vėsintuvai. Pardavimas ir Taisyimas.

MIGLINAS TV

2346 W. 69th St., tel. 776-1496

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Ir kitus kraštus

NEDZINSKAS, 4050 Archer Ave. Chicago, IL 60632, tel. 977-5000

COSMOS PARCELES EXPRESS

2501 W. 60 St., Chicago, IL 60629

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Tel. — 925-2737

Vytautas Valantinas

A. VILIMAS

MOVING

Apdraustas perkraustymas įvairių atstumų

Tel. 376-1882 arba 376-5096

M. A. ŠINKUS

NOTARY PUBLIC

INCOME TAX SERVICE

4250 So. Maplewood, tel. 254-7450

Taip pat daromi VERTIMAI

GIMINIŲ ĮKVIETIMAI, PILDOMI

PILIETYBES PRAŠYMAI ir kitokie blankai

PLUMBING

Licensed, bonded, insured

Nauji darbai ir patisarymai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos ir kt. plytelės. Glass blocks. Sinkos vamzdžiai išvalomi elektra. Galite kreiptis nuo 7 iki 8 val. ryto arba po 5 val. vakaro.

GERAPINAS — 636-2960

10% — 20% — 30% pigiau mokėsite už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pav. mus

FRANK ZAPOLIS

Tel. GA 4-8654

3206 1/2 W. 95th Street

VALOME

KILNOS IR BALDUS

Plaunamos ir valomos visų rūšių grindys.

J. BURNYS — Tel. EE 7-5148

MOVING

AERENAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto leidimai ir pilna apdrauda.

Tel. — WA 5-8063

FELIKSAS BREMERIS

SKAMBANTIS LAIKAS

Lenktynės ir šypsenos. Gyvenimo bangos. Veidu į Lietuvą. Eilėraščių avertimomis kalbomis. 72 pusl. Spaudė Morkūno spaustuve. Kaina su persiuntimu \$3.48.

Užsakymus siųsti "DRAUGO" adresu.

Lietuvos atsiminimai

Radijo Valanda jau 35 metus tarnauja New Jersey, New York ir Connecticut lietuviams!

Kas šeštadienį nuo 4 iki 5 val. popietį iš WEVD Stoties New Yorko 1230 kil. AM ir nuo 7 iki 8 val. vak. 97.9 meg. FM.

Direkt. Dr. Jukūbas J. Stukas
1447 Force Drive
Mountainide, N. J. 07093
Tel. 233-5565 (code) 301

Kviečiame taip pat klausyti Lietuvių kultūrinio valandų angliškai iš Seton Hall Universiteto radio stoties (New Jersey WSOU, 99.6 meg. FM) Pirmadienį 7:30 - 8:30 val. vakarą. (Vadovauja prof. J. Stukas)

RADIO PROGRAMA

Seniausia Lietuvių Radio programa Naujoji Anglija iš Stoties WNSR, 1300 bangų, veikia sekmadieniais nuo 1:00 iki 1:30 val. po pietų — perduoda vėliausių, pasaulinių žinių santrauką ir komentarus, muziką, dainas ir Magdūtės pasaką. Ši programa veda Stėponas ir Valentina Minkai. Biznio reikalais kreiptis į Baltic Florist — gėlių bei dovanų krautuve, 502 E. Broadway, So. Boston, Mass. 02127. Telefonas 268-0489. Ten pat gaunamas dienraštis "Draugas" ir radijo didelis pasirinkimas lietuviškų knygų.

Apsimoka skelbti diu. DRAUGAS, nes jo plačiausiai skaitomas lietuvių dienraštis, gi skelbimų kainos yra visada priimanamos.

Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

III gyventojai prideda 30 centų valstybinį mokestį.

REAL ESTATE

PIRKEJO LAIMEI

Įnuosimamas 4 kamb. gražus butas arti 65-os ir California.

Puikūs mūriniai. Apie \$10,000 pajamų. Moderniai patobulintas namas Marquette Parke. Kaina \$67,500.

Svarus 2-jų aukštų mūrinis. Apie \$7,000 pajamų. Marquette Parke. Vertas \$46,900.

Puikūs sklypai. Geroje vietoje investuoti atstaičiai, ir kaina nuderėta.

Maloniai prašau kalbėti lietuviškai ar angliškai ir paduoti savo telefoną bei pavardę, kada jums patogus namus apžiūrėti.

Valdis Real Estate

2625 West 71st Street

Tel. 737-7200 ar 737-8534

Marquette Park — Brick bungalow

3 bedroom (possible 2 more), living rm., dining rm. Full finished basement. 2 car garage, pool & patio.

\$45,900.00. 778-1711

1 1/2 aukšto medinė. 6 kamb. Atskiras 2 vonios. 2 virtuvės. Garažas. Arti 69-os ir Rockwell. \$24,900.00.

2-jų aukštų Georgian. 5 kamb. 37 p. sklypas. 70 ir Fairfield. Numažinta kaina. \$27,900.

Taverna ir 4 kamb. mūrinis. Į rytus nuo California Ave ir 71-os g-vės. Nužeminta kaina. \$45,000.00.

BUTŲ NUOMAVIMAS

Namų pirkimas — Pardavimas

Valdymas

Drasdimai — Income Tax

Notaratas — Vertimai

BELL REALTY

J. BACEVICIUS

6529 S. Kedzie Av. — 778-2233

4 miegamųjų mūr. rezidencija, 1% vonios. Rūsys, garazas. Tik \$38,500. Apyl. 65-os ir Mozart.

Naujienas 3-jų miegamųjų bungalow. Centr. vėdinimas. Pilnas rūsys. Prie 67-os ir Homan. \$52,900.

64-ta ir Artesian. Mūrinis 2-jų butų po 6 kamb. \$45,000.

2% aukšto mūrinis — 3 butai. Geros pajamos. Prie 44-os ir California. Nebrangus.

58-ta ir Whipple. 6 kamb. puikiai prižiūrėta mūro rezidencija. Gazo šiluma. Rūsys. Nebrangus.

68-ta ir Keeler. Stiprus 1% aukšto mūras. Tinka giminingom šeimom ar išnuom. Susideda iš 5 ir 4 kamb. \$72,000.

NEIGHBORHOOD

Realty Group U.S.A.

BUDRAITIS REALTY CO.

4243 W. 63rd Street

Tel. — 767-0800

2 namai ant 1 sklypo. Vienas namas — 2 po 4 kamb.; antras 3 kamb. Brighton Parke.

Mūrinis 4 kamb. bungalow. Garažas. Marquette Parke.

ŠIMAITIS REALTY

Insurance — Income Tax

Notary Republic

2951 W. 63rd St., 436-7878

899-1784 arba 899-8988

D E M E S I O

Lietuva bolševikų okupacijoje

JUOZAS PRUNSKIS

Leidinyje gausiai iliustruotas tarydų ir kalintų lietuvių atsiminimai ir su sąrašu nušudytųjų.

Išleido Jūrų šaulių Kuopa Klaipėda, Chicago, 1979, 240 pusl. Spaudė Draugo spaustuve. Viršelis ir apšankas dail. P. Alekso. Kaina su persiuntimu \$6.73.

Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

III gyventojai prideda 30 centų valstybinį mokestį.

HELP WANTED — NOTES

Motinai reikalinga padėjėja.

Gyventi vietoje. Lengvas namų ruošos darbas. Reikalinga nors kiek angliškai kalbėti. Atlyginimas plius kambarys ir pilnas išlaikymas — 100 dol. į savaitę. Skamb. 980-1287

Mature woman — Live in. Own room, TV, bath. Very light house work. Own transportation. Off weekends and Wednesday afternoon if desired. Companion to mature woman who works. Hinsdale area. Tel. 325-7335

Maloniai prašau kalbėti lietuviškai ar angliškai ir paduoti savo telefoną bei pavardę, kada jums patogus namus apžiūrėti.

Maloniai prašau kalbėti lietuviškai ar angli

MŪSŲ KOLONIJOSE

Melrose Park, Ill.

NUOTAIKINGA POPIETĖ — WITARTO PAGERBIMAS

Melrose Parko veikiančių organizacijų komitetas, kuriame daug dirbo ir parodė širdies Algis Sinkevičius, spalio 14 d. Eagles salėje surengė nuotaikingus pietus, kurių metu buvo gražiai pagerbtas senosios emigracijos kartos lietuvis, sėkmingas ir sumanus prekybininkas Walter Witartas (rašosi Walter Witort). Melrose Parko Eagles salė susilaukė gausių svečių, kurių tarpe buvo senosios ir vėliausios imigracijos žmonių. W. Witartas mūsų kolonijoje yra labai gerai žinomas gerų darbų rėmėjas, iškiliasis aukotojas Balfui, Lietuvos laisvinimo reikalams, vietos organizacijų paramai. Kadangi Witartas visoms organizacijoms padeda ir remia, todėl jo pagerbimą surengė bendras komitetas. Po skanių pietų, Petras Tautkus pradėjo pagerbimą trumpu žodžiu. Svečius su pažindino su Witarto gyvenimu, jo atliekamais darbais, gausiomis aukomis visiems, kas tik aukos ar

paramos reikalingas. LB ir Amerikos lietuvių piliečių klubo vardu sveikino Otto Mejeris ir įteikė mešikais paruoštą adresą. Lietuvistinės mokyklos vardu Witartą sveikino tos mokyklos tėvų komiteto pirm. inž. V. Suopys ir įteikė adresą. Balfio 117 skyriaus vardu šiltai pasveikino ir padėkojo šelpiamųjų vardu skyriaus pirm. J. Urbelis. Lietuvos dukterų vardu Witartą pasveikino ponia Elzbergienė. Pijus Pažerūnas pagaminio nepaprastai menišką albumą, kuris buvo irgi įteiktas. Pagerbimą užbaigė lituanistinės mokyklos vedėjas J. Rugelis. Visi svečiai sugiedojo "Ilgiausių metų".

Melrose Parke artinasi tradicija, kad organizacijos suruošia pietus kolonijos lietuvių susipažinimui, pabendraujimui. Į pietus susirenka įvairiausių kartų kolonijos lietuviai: seniau atvykę, gimę šiame krašte, vėliausios imigracijos. Reikia pasakyti, kad nuotaikingų popietėčių surengimas mūsų kolonijos lietuvių padarė beveik vienos šeimos nariais. G. Melrose Parko Lietuvių Amerikos piliečių klubas, kuriame yra visokių įsitikinimų

žmonių, veikia vieningai. Puišius pietus pagamino ir salėje patarnavo Melrose Parko Lietuvos Dukterų skyriaus narės: B. Barauskienė, V. Dagienė, O. Jankienė, K. Valienė, O. Rugelienė, M. Rudaitienė, F. Urbelienė, Z. Sinkevičienė, M. Mejerienė, Podžiūnienė, N. Poderienė. Lauksime ir vėl tokių nuotaikingų pietų. Mūsų kolonijos lietuvių visuomenė tokiomis nuotaikingomis popietėmis yra patenkinta ir gausiai atsilanko.

K. T.

Newington, Conn.

VIESULO PADARINIAI

Spalio 3 d. tornado audra, palietusi dalį Windsor - Locks, Windsor ir Suffield, paskutinėmis žiniomis, padarė nuostolių už 254 mil. dol.

Statybų bendrovės nemokamai siūnia žemės lyginimo mašiną. Tikimasi apie tūkstantį savanorių, kurie valys nukentėjusią apylinkę. Televizijoje ir spaudoje matome kapines su išvartytais paminklais. Tai Paugonicko prie 75-to kelio esančios lietuvių šv. Juozapo kapinės, kuriose palaidota ir Hartfordo lietuvių. Dalis paminklų, nuo kritimo suskilusių, buvo iškapinių išvežti. Labai nukentėjo medžiai ir rūmai. Marija Petrauskienė, tas kapines yra aplankiusi, pasakoja, kad jos vyro paminklas taip pat nuverstas. Kunigo Kripos paminklas taip pat buvo nuverstas, bet dabar vėl padėtas į vietą.

Paugonicko lietuvių šv. Kazimiero klubas savo patalpose priėmė nukentėjusiuosius.

Jonas Bernotas

LAIŠKAS

VEIKLOS DERINIMAS AR SAVIKOVA

Iš pasikalbėjimo su dr. L. Kriauciūnu "Drauge" su rugsėjo 18 d. matyti pozityvios pastangos, siekiant darnos tarp organizacinėje bei visuomeninėje veikloje, artėjant vadina-
mam Amerikos Lietuvių kongresui Clevelande. Jam buvo pateikti svarbūs ir visiems rūpimi klausimai, į kuriuos jis atsakinėjo bendromis sąvokomis.

Tačiau šis pasikalbėjimas kelia klausimus skaitytojui, besidominčiam visuomenine veikla dėl ALT pastangų ir užimtų pozicijos LB atžvilgiu. Aiškinimas, kad ALT stengiasi palaikyti artimus ir draugiškus ryšius su visomis lietuviškomis kultūrinėmis, politinėmis organizacijomis ir veiksniais, išskyrus komunistines, ne visai atitinka tiesos. Argi ALT vadovybė, išskyrus jos dalį, stengiasi palaikyti glaudžius ir draugiškus bendradarbiavimo ryšius su LB? Atrodo, kad ne. Iki šiol gerai žinome, kad tie santykiai buvo nenormalūs. Jei būtų taip,

Kazio Barausko

Is "Drauge" Rimtas Valadskis Parinkti pamokalai, atpažindinti knygoje

PRISIKELIMO ŽMONES

A. a. kun. Kazimieras Barauskas parašė kelis šimtus pamokalių populiariam "Drauge" skyriui. Jo atimamam kun. P. Petlabos rūpesčiu Aloyzas Baronas atrinko aktualios V. Bagdanavičiaus laidojant velionį sakė, kad "jokio straipsnio rašymas velionio taip nedomino kaip religinio. Jis juos rašydavo labai atsidėjęs ir giliai susikaupęs".

Kaina \$4.00. Gaunama "Drauge", 4545 W. 63 St., Chicago, Ill. 60629. Peraištinimas 25 centai. (Illinois gyventojai prideda 20 centų mokesčių).

P. Indreika

A. A. DANUTĖ JUODIKIENĖ

A. a. Danutė Juodikiene

S. m. spalio 10 d. po ilgos ir sunkios ligos, vos 48 metų sulaukus, šv. Kryžiaus ligoninėje mirė Danutė Juodikiene - Kregždytė. Ji buvo pašarvota D.A. Petkaus Marquette Parko koplyčioje, kur Balfio Chicago apskr. vicepirm. J. Mackevičius pasakė jautrią atsisveikinimo kalbą.

Iš koplyčios spalio 13 d. buvo nulydėta į šv. M. Marijos Giminės bažnyčią, kur įvyko gedulinės pamaldos. Pamaldų metu išspūdingai giedojo sol. J. Vaznelis. Šv. Mišias atnašavo, liūdną, gražų pamokslą pasakė ir į kapines palydėjo kan. V. Zakarauskas. Į šv. Kazimiero kapines velionę palydėjo ilga automobilių virtinė, kur ji buvo palaidota šalia, jau prieš kelerius metus mirusios savo motinos. Kapinėse visų gimininių vardu atsisveikinimo žodį tarė J. Jadviršis.

Didžiam nuliūdime liko vyras Petras, sūnūs Petras ir Jonas, tėvas V. Kregždys, brolis Juozas

su šeima ir kiti giminės ir pažįstami.

Velionė priklausė Balfio ir Lietuvos Dukterų draugijai ir buvo aktyvi jų narė. Be to, dosniai rėmė misijas ir įvairias šalpos institucijas. Ypač aktyviai reikėsi Balfio veikloje, rinkdama aukas. Tą nelegią darbą ji dirbo su dideliu pasišventimu, nesireklamuodama ir nelaukdama jokios padėkos.

Būdama iš prigimties labai jautri ir švelnus būdo, jiėjo per gyvenimą, kiek jai jėgos ir aplinkybės leido, tik gera darydama ir kitiems vargą lengvindama. Ji mylėjo, užjautė, guodė ir rėmė ligos ar nelaimės ištiktą žmogų, bet niekam apie tai nesisakė ir tuo nesididžiavo. Štai, pati būdama jau sunkios ligos apimta, dar vaziavo į šiaurinę Chicago dalį aplankyti ligoninėje esančią našlę žydę, kurią ji pažino iš ankčiau ir kurią per eilę metų raminė, lankė ir guodė, kai ana, ligos ir kitos nelaimės ištikta, beveik visų aplaista, net nebenorėjo gyventi. Tai tik vienas iš daugelio jos artimo meilės pavyzdžių.

Pasiilgs Tavo, Danutė, Tavo mylinti šeima, giminės, pažįstami ir tie, kurie pajuto Tavo lietuviškos širdies kilnumą ir Tavo rankų dosnumą... Su krintančiais, pageltusiais rudens lapais Tu palikai šią varganą žemę ir niekad nebekiliai jos takais. Tavo švelni šypsena nebedžiugins mūsų širdžių, o Tavo jautri širdis ir švelnus nuoširdus žodis nebeuos nelaimingųjų.

J.J.

tai kodėl ALT nenori tvirtinti bendradarbiavimo susitarimo su LB krašto valdyba, kuri seniai tą padarė, laukdama draugiškumo ir protingo sprendimo iš ALT pusės. LB vadovybė visą laiką ieškojo vienokio ar kito kito susitarimo su ALTA veiklos koordinavimo bei bendradarbiavimo reikalu. Juk ALT ir LB rima tik Lietuvos laisvinimo politinė veikla, kuri rūpi kiekvienam lietuviui.

ALT sušauktas kongresas tuo reikalu turėjo aiškiai pasisakyti, ar Lietuvos laisvinimo politiką nori tęsti taip dar toliau tik su "folkšturm" ir reorganais gudelinės antibendruomeniškos dvasios tamsoje, ar rimto susipratimo su LB, kuri jau plačiai reikiama lietuviškos

veiklos srityse. Kongresas nesukėlė entuziazmo visuomenėje ir nesumažina pavergtos tautos kančių, kai ALT ignoravo LB pastangas tam pačiam tikslui. Nesuderinta veikla bus ir toliau mažai veiksminga ir net pražūtinga pačiai ALTAi. Tai rodo faktai ir gyvenamo laiko eiga.

Greit susirinks JAV LB naujos tarybos atstovai, kurie išrinks krašto valdybą. Kadangi taryba nustato LB veiklos kryptį, tai ji turėtų pakreipti nusistatymą, kad naujai krašto valdybai nebereikėtų gaisinti laiko deryboms su ALTA, o vadovaujantis pagrindiniais Lietuvos chartos principais ir LB įtatais, planingai tęsti toliau reikalingą ir naudingą darbą. Su pagarba J. Navakas

A. + A. DANUTĖ JUODIKIENEI mirus,

vyrui PETRUI JUODIKIUI, sūnams PETRUI ir JONUI, giminėms ir artimiesiems reikiame nuoširdžią ir gilią užuojautą ir kartu liūdime.

EMILIA IR EUGENIJA NOAKAI
ALDONA IR KLAUS PINTSCH
GIEDRĖ IR JONAS STANKONAI

A. + A. VACLOVUI KERULIUI mirus,

žmonai BRONEI, dukrai JADZEI REIVYTIENEI, žentui ALGIRDUI ir ŠEIMAI reikiame užuojautą ir kartu liūdime.

Juozas ir Stasė Fabijonai

DĖMESIO KNYGŲ MYLĖTOJAMS!

Užsakdami ar pirkdami visose kartu žemiau išvardintose knygose, mokate tik \$10.00 ir \$2.00 už persiuntimą. Normali knygų vertė \$30.00.

ANGLŲ NOVELĖ. Sudarė Povilas Gaučys. Anglų rašytojų novelių antologija. 400 pusl.

PIETŲ KRYŽIAUS PADANGEJE. Sudarė Povilas Gaučys. Lotynų Amerikos rašytojų novelių antologija. 400 pusl.

VYSK. P. P. BOČIO ATSIMINIMAI. Suradė prof. Z. Ivinskis. Redagavo J. Vainora, M.C. I ir II dalis. Dvi knygos. 500 pusl.

PIRMASIS RŪPĖSTIS. Jurgis Janušas. Velnio balsas, žmogus ir šuo ir kitos novelės. 213 pusl.

DABARTIES SUTEMOSĖ. Bronius Zumeris. Žvėgimys ir mūsų laikotarpio žaidimas ir skaudulius. 187 pusl.

BREKSMES NASTA. Jurgis Gilauda. Romanas. 304 pusl.

Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629.

Mūsų gyventojai dar prideda 50 ct. valstijos mokesčio.

DRAUGAS, pirmadienis, 1979 m. spalio mėn. 29 d.

5

PADĖKA

A. + A.

KUN. JUOZAS S. ŠEŠTOKAS

Mūsų mylimas brolis ir dėdė mirė 1979 m. spalio 9 d. ir buvo palaidotas spalio 14 d. šv. Kazimiero lietuvių kapinėse, Chicagoje. Nuoširdžiai dėkojame Jo Ekselencijai Vyskupui Vincentui Brizgiui už velionio parodytą dėmesį ir gedulingų šv. Mišių auką.

Dėkojame Gerb. Klebonui Kun. Antanui Zakarauskui ir kitiems kunigams už dalyvavimą šv. Mišiose ir laidotuvsė.

Dėkojame Vytauto Didžiojo Šaulių Rinkinei už garbės sargybą, karsto nešimą ir palydėjimą į kapines.

Dėkojame sol. Algirdui Brazui už giedojimą bažnyčioje.

Dėkojame visiems už aukas šv. Mišioms ir užuojautas.

Dėkojame visiems už dalyvavimą šermyse ir laidotuvsė.

Dėkojame laidotuvių direktoriui Stasiui Evans už malonų ir tvarkingą patarnavimą.

Sesuo Marijona Marmienė, dukterėčia Marmalė-Cleland, vyras Frank ir šeima.

EUDEIKIS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

4330-34 So. California Avenue

Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas — YArds 7-1741-2

Mažeika & Evans

Laidotuvių Direktorai

6845 SOUTH WESTERN AVE.

Trys Moderniškos Kopolyčios
Mašinoms Vieta

Tel. 737-8600

Tel. 737-8601

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

2533 West 71 St., Chicago

1410 So. 50th Av., Cicero

Tel. 476-2345

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

PHILLIPS - LABANAUSKAS

3307 SO. LITUANICA AVE.

Tel. YArds 7-3401

STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) ir SŪNUS

2314 W. 23rd PLACE

2424 W. 69th STREET

11029 Southwest Highway, Palos Hills, Ill.

Tel. Virginia 7-6672

Tel. REpublic 7-1213

Tel. 974-4410

PETRAS BIELIŪNAS

4348 SO. CALIFORNIA AVE.

Tel. LAfayette 3-3572

JURGIS F. RUDMIN

3319 SO. LITUANICA AVE.

Tel. YArds 7-1138-39

POVILAS J. RIDIKAS

3354 SO. HALSTED STREET

Tel. YArds 7-1911

VASAITIS - BUTKUS

1446 So. 50th Ave., CICERO, ILL.

Tel. OLympic 2-1003

Prie R. Kalantos bareljefo Toronte šauliai V. Pečiutis ir A. Pajaujienė. Bareljefą atidengia Simas Kudirkas. Nuotr. S. Dabickas

LIETUVIAI CALIFORNIJOJ

(Atkelta iš 2 psl.)

kuriems kilti užtenka tik dviejų asmenų susitikimo ir jis palaikomas net kelis dešimtmečius. Ir kodėl? Ar LB neina teisingu keliu atsiremama į tautines - religines tautos tradicijas, jeigu taip, todėl visi žiūrėjime į viltingą bendruomenės ateitį.

Raštu perdavė sveikinimus naujasis JAV LB krašto valdybos pirm. V. Kutkus ir buvęs pirm. Alg. Gecys, linkėdami išsivermės ir ryžto lietuviškoje veikloje. Visų sveikinimai publikos buvo sutikti su nuoširdžiu pasigėrėjimu, nepasilikti abejingiems lietuviškuose reikaluose.

Užbaigus oficialią dalį buvo pristatytas Los Angeles vyrų kvartetas, kuriame dainuoja: E. Jarašius, Br. Seliukas, A. Polikaitis ir R. Dabšys. Jų dainas pianu palydi jaunas Rimas Polikaitis. Kvarteto pasirodžius, publika juos sutiko nuoširdžiais plojimai ir iš karto užsimėgė glaudžius ryšiai, kurie nebenutrūko per visą koncertą.

Reikia pažymėti, kad Los Angeles vyrų kvartetas yra išaugęs iš darnų meninį vienetą ir turis turtingą dainų atsarą. Su pirmąja daina kvartetas sugebėjo paversti klausytojų širdis ir pakelti jų nuotaiką, nors dar šampano bonkos buvo neatidarytos, kurias parūpino valdyba suaktyvių proga. Pirmoje dalyje kvartetas padainavo: Dainelė apie tiltą — Ed. Balsio, Jau žirgelis palatotas — J. Dambrauskas. Gaudžia trimitai — M. Petrauskas, ir Tėvynei — Br. Budriūno. Dueto: E. Jarašius ir A. Polikaitis iš-

pildė: Prie Dusios — L. Povilaičio, Ridigdo — Zlibino, Negerk, broleli — V. Juozapaitis ir Lauksiu tavęs ateinant — A. Raudoniko. Atliekamų dainų savotiškas pobūdis tikrai prabilo ir susirinkusių širdis, nes ilgais plojimai jų nenorėjo paleisti. Antroje dalyje padainavo: Aguona — aranžuota Br. Budriūno, Spaudos baliaus valsa — J. Banko, As — Dur valsa — J. Brahmso ir Klumpės — Br. Budriūno. Atliktų dainų pynė apėmė beveik visas žmonių gyvenimo sritis, pradedant: Negerk broleli, Lauksiu tavęs ateinant, Gaudžia trimitai ir Žirgelis pabalnotas reik į karą joti... Publikai prašant, daininkai nepasigailėjo dar keletos dainų pildė.

Nutilus vyrų kvarteto dainų aidams, padėkai jiems buvo pristigti gvardikų žiedai, kurie neatstojo užstarnauto honoraro už kelionės vargus, mat jie nuo jo atsiakė, skirdami bendruomenės labui. Valdyba ir visa San Francisco visuomenė kvartetai reikią padėką už nuotaikingą koncertą.

Mūsų darbščiosios šeiminių, vadovaujamų J. Sukelienės, su talkininkėmis D. Janutiene ir Alb. Astraitė - Singh, pasistengė visus svečius skaniai pavaišinti. Grojant puikiam orkestrui, jam ritmingai pritarė atkemsamų suaktyvinių šampanų butelių kamščiai. Rytąjaus diena įvykęs žemės drebėjimas prie Meksikos sienos jau nebeprasiekė San Francisco, nes jo apylinkės pajudino LB apylinkės suaktyvinius balius.

APLINK MUS

× **Apie vysk. Paulių Marcinkų** redakcinio straipsniai gražiai pasisako pats vyr. redaktorius "The Chicago Catholic" spalio 26 d. laidoje. Straipsnyje primenama, kad jis yra lietuvių kilmės, gimęs Cicero mieste, baigęs daktaro laipsnų bažnytinę teisę ir diplomatinę akademią, dirbęs Bolivijoje, Kanadoje ir Vatikano sekretariate, o dabar yra religinių darbų finansinių reikalų tvarkytojas. Tačiau svarbiausia — jis paruošia popiežių keliones, dėlto, kai "jis kalba, jo visi klauso". Rašoma, kad jis kalba lietuviškai, angliaiškai, prancūziškai, itališkai ir ispaniškai.

× **Naujas kūrinys "Draugo"** romano konkursui vėl pasiekė redakciją. Pasirašytas Viktoro Garolio slapyvardžiu. Šią savaitę romanai jau siunčiami jūry komisijai, kurią sudaro rašytojai ir kritikai iš Washingtono. M. Almenienė, J. Bradūnas, V. Būtenas, V. Gureckienė ir A. Vaičiulaitis.

× **"Southwest News Herald"** laikraštis spalio 25 d. laidoje išspausdino žinią apie Balzeko lietuvių kultūros muziejų vykdomus keramikos kursus, kuriuos veda Marytė Gaiztūnienė. Kursai veiks nuo lapkričio 8 d. ligi gruodžio 13 d., vakarais. Prie žinios pridėta ir M. Gaiztūnienės nuotrauka.

× **Šv. M. M. Gimimo** parap. Šv. Vardo d. jos vyrai priims šv. Komuniją sekmadienį, lapkričio 4 d.

× **Alinos Skrupskelienės** redaguotos lietuvių rašytojų antologijos "Lithuanian Writers in the West", sutiktuves, lapkričio 9 d., penktadienį, 8 v. v., Jaunimo centro kavinėje.

× **"Spauda — tautinės gyvybės šaltinis.** Be jos tauta išnyktų svetimųjų tarpe, nepalikdama pėdsakų. Minėdami Draugo 70 metų dvasinės, socialinės, kultūrinės bei politinės veiklos sukaktį, lenkiame galvas laikraščio kūrėjams, linkime leidejams, redaktoriams ir bendradarbiams sėkmės ir toliau puoselėti tautinės gyvybės šaltinį" — rašo mums Detroito Liet. kultūros klubo valdybos pirm. A. Musteikis. Kartu pridėjo ir klubo 10 dol. auką. Dėkojame.

× **Dr. Antanas Razma, LF** pradininkas ir žinomas lietuviškos kultūros rėmėjas, sudaro savo svečių stalą, po 100 dol. asmeniui, ir dalyvaus PLB Kultūrinės tautos komisijos iškilmingame bankete, gruodžio 1 d., kad sustiprintų lietuvišką kultūrinę veiklą. (pr.)

× **III Lietuvių Gydytojų ir Dantų Gyd. dr. jos premijuotas Broniaus Jarūno** kūrinys "Neužmiršk mane", specialiai paties kompozitoriaus orkestruotas Chicago Lietuvos Styginių ansamblio metiniam koncertui, bus atliktas lapkr. 18 d., Jaunimo centre 3 val. popiet. (pr.)

× **PLB Kultūros komisija** yra pakvietusi jaunimo meninio ansamblių iš Pietų Amerikos, kurie čia atvykę atliks labai įspūdingas programas. Jų atvykimo kelionei apmokėti bei kitų kultūrinių darbų vykdymui, lėšoms sukelti, ruošiamas iškilmingas banketas, kuris įvyks gruodžio 1 d., šeštadienį, Butterfield Country Club salėje, Midwest arba Summit ir 31 St. Prašom savo dalyvavimą paremti mūsų tautinės kultūros egzistenciją. Rezervacijoms skambinti dr. L. Kriaučiūnui 448-2323 arba M. Remienei — 447-0598. (pr.)

× **Vincentas Liulevičius**, istorikas, daugelio raštų autorius, užsukęs į "Draugą" išgijo lietuviškų knygų už didesnę sumą.

× **L. K. V. S. "Ramovė"** Chicago skyrė ramovėnų rengia mirusių prisiminimą, kuris įvyks Vėlinių dienoje, lapkričio 2 d., penktadienį, 7 val. vakare. Gedulingos pamaldos tėvų jėzuitų koplyčioje ir apeigos prie Laisvės kovų paminklo. Ramovėnai ir visuomenė kviečiami dalyvauti.

× **K. ir V. Nenortai**, Manchester, Conn., atnaujindami prenumeratą atsuntė Garbės prenumeratos mokestį. Nuosirdžiai dėkojame.

× **Vytautas Juodišius**, Chicago, Ill., nusipirko "Draugą" didesnį lietuviškų knygų kiekį.

× **Jonas Stasiulis**, čikagiešis, prie prenumeratos mokestio pridėjo 10 dolerių auką. Labai ačiū.

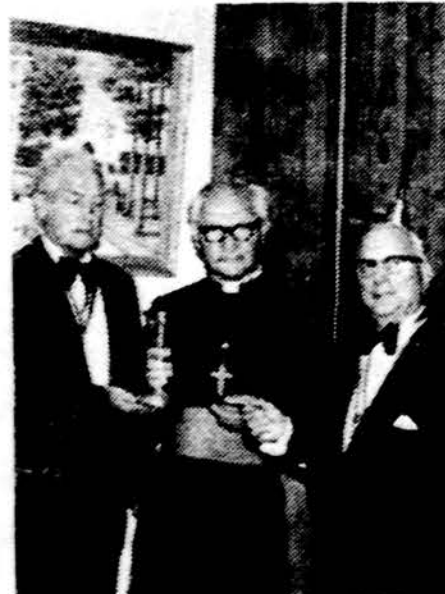
× **Jonas Urbonas**, Clawson, Mich., žinomas detroitiešis, remia savo dienraštį atsiųsdamas vertingų nuotraukų, korespondencijų. Šiomis dienomis jis atsiuntė sveikinimus "Draugo" 70 metų sukakties proga, atnaujino prenumeratą ir pridėjo 15 dolerių auką. Jį skelbiame Garbės prenumeratorium ir už viską maloniai dėkojame.

× **Martynas Sumantas**, Los Angeles, Calif., prie prenumeratos mokestio pridėjo 10 dol. auką. Maloniai dėkojame.

× **Jonas Labanauškas**, žinomas čikagiešis, atsiuntė sveikinimus ir Garbės prenumeratos mokestį. Labai ačiū.

× **Aukų po 5 dolerius** atsiuntė: Dr. Bronė Zebienė, M. J. Klygis, L. M. Repeika, Antanas Matulionis, Alfonsas Budnikas, G. Link, Sr., U. Zinkus, Julius Balsys, Ana Aušrotė, dr. J. Sandargas, Juozas Morkūnas, Andrius Blūdžius, R. ir G. Kuzaviniai. Visiems esame labai dėkingi.

× **Stasys Kungys**, Hacienda Hts., aukėjo 10 dolerių. Labai ačiū.

East Chicago, Ind., Kolumbo vyčiai dovanuoja kitiškai Lietuvos Kėdiančiai Bažnyčiai. Iš kairės: Jacob Krieger, vysk. Antanas Deksnys ir Albertas Vinikas. Nuotr. Kazio Valeikos

× **Cicero lietuvių žvejų ir medžiotojų klubas "Ešeris"** lapkričio 3 d. 8 val. vak. JAV karo veteranų — VFW salėje, 1434 So. 49 Court, ruošia metinį lydekų balių. Skanus, gerų šeiminių ninkių gamintas maistas ir smagus orkestras šokiams. Įėjimo auka 10 dol. (pr.)

× **Tradicinės lietuvių fotografų** išvijoje darbų parodos atidarymas įvyks penktadienį, lapkričio 2 d. 7:30 v. v. Čiurlionio Galerijoje Jaunimo centre. Po atidarymo kavinėje bus dr. Julius Algirdo Ramono skaidrių vakaronė. Visuomenė kviečiama dalyvauti. (pr.)

× **NAMAMS PIRKTI PASKOLAS** duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prielaimais nuosimėiais. Mutual Federal Savings. 2212 West Cermak Road — Telef. VI 7-7747 (sk.)

Pirmoji šių mokslo metų diena Chicago Dariaus Girėno liuanistinėje mokykloje. Čia matoma dalis mokinių su mokytojais Jaunimo centro sodelyje. Nuotr. A. G. Plac

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBĖSE

— **Kun. K. Pūgevičius** praneša, kad jau kelinti metai Los Angeles lietuvių šv. Kazimiero parapija, vadovaujama klebono prel. Jono Kučingio, savo dosnumu Lietuvių Katalikų religinei šalpai pralenkia visas pasaulio lietuvių kolonijas. Šiais metais šv. Kazimiero parapijos klebonas jau atsiuntė daugiau kaip 8000 dol. sumą. Tai bus bene didžiausia suma religinei šalpai.

— **Clevelando pensininkų klubas** suėjimas turėtų įvykti pirmąjį lapkričio trečiadienį. Bet dėl svarbios priežasties jis kviečiamas vieną savaitę atšaukti, spalio 31 d., trečiadienį, 3 val. po pietų Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos parapijos kavinėje. Valdyba prašo narius tai išdėmėti ir kitus painformuoti.

— **Grażina Tamulytė**, Boston, Mass., buvo atvykusi į Los Angeles atostogų ir buvo sustojusi pas savo mamytę Birutę Tamulienę, šv. Kazimiero parapijos šeimininkę. Gražina iš profesijos yra galtingoji sesuo ir dirba operacijų skyriuje.

— **Balto dienos Los Angeles** mieste įvyks lapkričio 17 d. savaitgalį. Lapkričio 17 d. parapijos salėje Balfo direktorių suvažiavimas. Suvažiavime dalyvaus ir Balfo centro valdybos pirmininkė Marija Rudienė. Visuomenė kviečiama dalyvauti. Vakare parapijos salėje Balfo Los Angeles skyrė 35-rių metų sukaktuvinius balius. Programoje dalyvaus solistė J. Cekanaušienė, Dabšiai ir A. Pavašaris. Jiems akompanuos Raimonda Apeikytė. Taip pat programoje dalyvaus ir Ant. Polikaitis vedamas vyrų kvartetas. Lapkričio 18 d. šv. Mišios už Balfo darbuotojus ir rėmėjus. Po pamaldų parapijos salėje iškilmingas minėjimas, sveikinimai, pranešimai. Meninėje programoje dalyvaus Vida Polikaitytė ir Rimas Polikaitis.

— **Clevelande pedagoginiai** liuanistikos kursai darbą pradėjo rugsėjo 25 d. su šešiomis klausytojomis: Vilija Banionytė, Mirga Bankaitytė, Virginija Juodišytė, Rita Kazlauskaitė, Sigute Lenkauskaitė ir Rena Vyšnionytė. Šiais mokslo metais kursuose dėstomi šie dalykai: Naujasis mūsų romanas, prof. Aldona Augustinavičienė; Lietuvių kalba ir literatūra — Vacys Kavaliūnas; Lietuvos istorija ir lietuvių tautos kultūros istorija — Antanas Tamulionis; Organizacinis pasaulio lietuvių gyvenimas — Milda Lenkauskienė.

— **Žurnalistas Tomas Brazaitis**, jau keleri metai dirbęs Clevelande didžiausio dienraščio Plain Dealer Washingtono biure, už rūpestingą ir aktualių žinių greitą perdavimą į centrą, buvo įvertintas ir paskirtas to biuro vedėju.

KANADOJE

— **Toronto Lietuvių senjorų** (pensininkų) draugija rengia mirusių tautiečių paminėjimą spalio 30 d. Prisikėlimo parapijos šventovėje bus atnaujamamos Mišios už mirusius, o Lietuvių namų Gedimino pilies menėje bus trumpas mirusių prisiminimas ir užkandžiai — pietus.

— **Grupė disidentų**, neseniai atvykusių iš už geležinės uždangos ir gyvenančių Vakaruose, lankėsi Kanadoje ir spalio 22 d. buvo priimti Kanados premjero J. Clarko bei užsienio reikalų ministerės F. MacDonald. Hoje grupėje buvo ir Tomas Venclova.

— **Aukštesnieji liuanistikiniai kursai** turi specialią klasę nemokantiems lietuvių kalbos. Joje mokosi daugiausia kitataučiai, mišrių šeimų nariai arba Kanadoje gimę lietuviai, neturėję galimybių pramokti lietuvių kalbos. Jų mokytoja yra Vida Dailidienė. Šiuo metu yra 17 kursantų. Jų galėtų būti ir daugiau, jeigu tais kursais sudomėtų daugiau mišrios šeimos, žiagimiai lietuviai ir kitataučiai.

— **Elena Narbutaitė**, anksčiau gyvenusi Toronte, dirba vienoje cheminės bendrovės laboratorijoje Montrealyje. Įstigos tarnautojai, nemokantys prancūzų kalbos, turi ją išmokti specialiuose kursuose, kuriuos lanko darbo valandomis. Netekusi brolio a. a. Jono Narbuto, ji rūpinasi jo dviem sūnų "Sportas Lietuvoje" platinimu.

— **Aldona Burbaitė-Ottienė** Concordia universitete baigė psichologijos mokslus ir gavo bakalauro diplomą. Pradėjo dirbti "John Birks Centre for Retarded Children". Aldona yra trijų vaikų motina. Dukros Karolina ir Kristina lanko gimnaziją, o sūnus Romas — pradžios mokyklą. Ottų šeima yra labai lietuviška. Romas Otto nuo pat skautų įsteigimo Montrealyje yra aktyvus narys, ilgametis liuanistikos mokyklos istorijos mokytojas. Dažnai girimas su jdomiomis paskaitomis, ypač iš Kanados politinio gyvenimo. Vist jį vaikai yra skautai. Abi dukros yra "Gintaro" ansamblio narės.

Iš JAV LB devintosios tarybos I-sios sesijos, įvykusios 1979. IX. 29-30 Clevelande. Nuotraukoje matyti Nominacijų komisija, skaičiuojanti JAV LB Krašto valdybos pirmininko rinkimų balsavimo rezultatus. Iš kairės: Rimantas Dabšys, Valentinas Šernas, Stasys Dziugas, dr. Antanas Razma, Bronius Juodišis ir Kazys Laukaitis. Nuotr. Jono Urbano

BRAZILIJOS

— **"Sua Excelencia... Melo Cidadao"** (Jo ekselencija... pušiau pilietis), Arnoldo Felmanas. Knyga spaudė ir išleido Editora Cupolo Ltda., Sao Paulo, Brazilija. Portugalų kalba. Knyga skirta Brazilijoje gyvenančių isipilietinusių užsieniečių problemoms gvildinti. Leidinys įdomus lietuviams ypač, kad aprašomi įvykiai prasideda Kaune. Lietuviškos išsivijos istorikams bei studentams apstu duomenų ir faktų apie pirmųjų lietuvių emigrantų kūrėmą Brazilijoje. Vaidžiai aprašomi jų vargai, rūpestiai, ekonominės bėdos bei dabartinės problemos ryšium su Brazilijos pilietyste, ją įsigyjant natūralizacijos būdu, bet tuo negaunant Brazilijoje gimusių piliečių teisių. Apie knygą paskelbė "Mūsų Lietuviai" laikraštis, einas Sao Paulo mieste.

— **Tėvai saležiečiai** išleido knygutę apie šv. Kazimierą portugalų kalba "Ouem e S. Casimiro". Autorius kun. Pr. Gavenas, leidinio mecenatas, yra vietinis brazilas.

— **Lietuvių kalba** išleista knygutė "Litania". Tai sonetų forma apdainuotas kiekvienas litanijos posmas.

— **Portugalų kalba** išleista "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronika". Taip pat portugalų kalboje brošiūrėlė "Lituanica Catolica e martir".

— **S. Paulo mieste** televizijos stotis perdavė amerikiečių pagamintą filmą "Simo Kudirkos pabėgimas". Filmas sutapo su Simo Kudirkos lankymusi Pietų Amerikoje.

ARGENTINOS

— **Lietuvių centro** šokių ansamblio "Inkaro" vidurinioji grupė Rosario mieste atliko programą švenčiant lietuvių bažnyčios sukaktį. Dalyvavo Rosario miesto įvairių tautų šokių festivalyje. Spalio 27 d. vyresniųjų "Inkaro" grupė vyksa su programa į Tandil miestą dalyvauti imigrantų dienoje. Lapkričio 10 d. vyresnieji inkariečiai vyks su programa į Adroguę miestą dalyvauti mokyklų mokslo baigimo šventėje.

CHICAGOJ IR APYLINKĖSE

TRADICINIO POPIERIAUS MENO PARODA

Spalio 23-30 d. Jaunimo centre atdara kilmajamoji "Tradicinio popieriaus meno" paroda, kurioje 24 Chicago menininkai rodo dešimties tautybių popieriaus gaminius — tautodailės ir apeigų rankdarbius. Parodą surengė Columbia College Etninės ir Amerikos tautodailės projekto vadovė Susan Craig, o dalį lėšų parūpino Illinois Arts Council ir federalinis fondas National Endowment for the Arts. Paroda atdara šokiadieniais nuo 7 iki 9 val. vakaro, šeštadienį ir sekmadienį nuo 10 val. ryto iki 9 val. vak. Vaisės menininkams ir lankytojams penktadienį 7 val.

Columbia kolegijos trejų metų projektas yra ištirti ir surinkti Chicago apylinkėse gyvenančių asmenis, kurie užima savo tautos tradicinius menu. Šioje parodoje eksponatų yra šių tautybių: japonų, kiniečių, vokiečių, prancūzų, anglų, aiurų, meksikiečių, lenkų ir kitų. Keli popieriaus menininkai sutiko demonstruoti savo darbus penktadienį, spalio 26 d. nuo 7 val. vak. ir šeštadienį, spalio 27 d. nuo 10 iki 12 val. ryto. Dalis menininkų išmoko tautodailę šeimoje iš tėvų ar senelių, kiti patys susidomėjo tradiciniu arba net užmirštu po-

pieriaus menu. Dauguma nėra formaliai šių menų studijavę.

Kinijoje popierius buvo išrastas prieš 1850 metų ir paplito po įvairius kraštus, kurių rankdarbiuose tiko šį lanksti meno forma. Parodoje yra meksikietiškos "pinjatos", gėlės, maskės, vainikai. Japonų meną atstovauja paties menininko pagaminto popieriaus lėlės, lankstomo popieriaus menas "origami", popieriaus gabaliukų montazai "harie". Tarp rodomų yra vokiškos lėlių teatro figūros, Renesanso laikais išvystyto suvynioto popieriaus iliustracijos rankraščiams, prancūziški popieriaus stuoksnų paveikslai, juodų siluetų iškirpiniai, lenkiški "wycinanki", Arijose išsivysčiusio knygrišių meno pavyzdžiai. Čekoslovakė tobulai išmoko kiniečių karpymo popieriaus meną, parodoje yra ir žydų religinės apeigos naudojamos paukščių figūrėlės ir simboliai. Filipinų menui atstovauja Madonos ir gyvulių popieriniai kūriniai.

Valdiškos lėšos šiai parodai skirtos, kad ji galėtų būti kilmajamoji iš miesto centro į kitas Chicago dalis. Columbia kolegijos projekto darbuotojai jau yra susipažinę su lietuvių rankdarbių ir tautodailės menininkais ir ieško žinių apie kitus lietuvių šiai studijai. G.

CHICAGOS ŽINIOS

PAGERBĖ POLICININKĄ

Buvo pagerbtas Chicago policininkas L. E. Dolehide, 29 m., už ryžtingumą. Jis su žmona užkandžiuo automobilį, prie O'Toole prad. mokyklos, 65 ir Seeley, Chicagoje. Juos užpuolė du plėšikai. Vienas plėšikas jį peršovė. Tačiau policininkas įstengė vieną plėšiką perštuti, sulauktyti, o paskiau ir kitas buvo suimtas.

MIDWAY AERODROMAS

Iš Midway aerodromo pradės skristi daugiau lėktuvų, bet meras J. Byrne pareiškė, kad didžiųjų lėktuvų čia nebus.

AREŠTAVO MOKSLEIVIUS

Hubbard aukšt. mokykloje, 6200 S. Hamlin, Chicagoje, pradėjus rasių maišymą, vežiojant moksleivius, kilo riaušės. Areštuota 20 moksleivių.

LIGONINĖS KAPELJONAS

Šv. Kryžiaus ligoninėje sielvados reikalais rūpintis pakviestas pranciškonas R. Cislo, kilęs iš Detroito.

PAGROBĖJAI

Du vyrai — D. Lynn Pulley, 22 m., iš Californijos, ir Th. P. Dugan, 37 m., iš New Yorko valstijos — areštuoti ir patraukti teisman už pagrobimą R. W. Strauss, 27 m., iš Algonquin premiesčio ir išreikalavimą 125,000 dol. varduotinių. Tie pinigai buvo įduoti pagal nurodymą, tada pagrobėjai pranešė telefonu, kad pagrobtasis laikomas apleistoj daržinėje Kenoshos apskr., kur jis ir rastas. FBI agentai sekė pagrobėjų automobilį ir juos suėmė. Pinigai dar nerasti.

VANDALAI

Apie 25 mokyklų autobusus pirmadienį vandalai sužalojo aikštėje 2800 Old Willow Rd., netoli Northfield premiesčio. Rasti aštri ir rankiniai perdurti radiatoriai. Toje aikštėje buvo iš viso pastatyti 125 autobusai.

MUZIEJŲ ISLAIDOS

Chicago muziejai susiduria su finansiniais sunkumais. Mokslo ir pramonės muziejaus išlaidos šiemet bus 7.6 mil. dol. Pereitais metais muziejų aplankė daugiau kaip 4 mil. žmonių.

PASKOLOS NAMAMS 11.25%

Dvi didžiosios Illinois paskolų bendrovės — First Federal ir Talman pakėlė palūkanas už paskolas namams iki 11.25%.

DAUG STUDENTŲ

Illinois universiteto Circle padalinį 1979 m. rudenį įsirašė 20,285 studentai.

PRIEŠ VEŽIOJIMĄ

WBBM televizijos stotis pravedė apklausinėjimus, kurie parodė, kad daugumas Chicago moksleivių tėvų yra priešingi vaikų vežiojimui į tolimesnes mokyklas, siekiant rasių maišymo.

AREŠTAVO

Policija areštavo 14 m. paauklį, kuris geležinė grandine pradaužė sustojusio automobilio langą, o jo sėbras tuoj pagrobė važiuosius moters rankinuką. Tokie apipilėimai pagausėjo vakarinėje Chicagoje.

KENEDY KANDIDATUOSIAS

Chicago meras J. Byrne prastarė, kad sen. Kennedy jai pasakęs, jog jis kandidatuosias į JAV prezidento postą. Tačiau tame telefoniniame Kennedžio pranešime ji nebuvo prašyta jį remti.

RADO VADUOTPINIGIUS

FBI agentai rado grobikų automobilio bagažę 125,000 dol. varduotinių, kuriuos piktadarių, pagrobė R. W. Strauss, būvo išreikalavę iš jo šeimos. Grobikai areštuoti.

Advokatas JONAS GIBAITIS

6247 So. Kedzie Avenue
Tel. — 776-8700
Chicago, Illinois 60629

Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 val. iki 1 val. d.

Advokatas GINTARAS P. GEPENAS

Darbo val.: nuo 9 v. r. iki 6 v. v.
Šeštad. nuo 9 v. r. iki 12 val. d.
ir pagal susitarimą.

Tel. 776-5162 arba 776-5163
2649 W. 63 Street
Chicago, Ill. 60629